

Sammanställning av den tidiga dialogen

- i samband med Ydre kommuns nya översiktsplan, vår/sommar 2022

Sammanfattning

Ydre kommun har påbörjat arbetet med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan som ska redovisa den politiska viljeinriktningen för Ydres framtida utveckling. Det övergripande målet är att ta fram en översiktsplan som visar vägen mot ett hållbart och uthålligt samhälle där Ydres geografiska, näringslivs- och socioekonomiska fördelar och förutsättningar tillvaratas. Ytterligare mål med översiktsplanen är att fokusera på Ydres möjligheter och utveckling för att fortsätta vara en attraktiv bygd att bo och verka i.

För att påbörja arbetet med översiktsplanens underlag har vi genomfört en tidig dialog för att förankra planens inriktningar med de som bor och verkar i kommunen. Den tidiga dialogen är väldigt viktigt för att fånga in medborgares, näringslivets och föreningslivet åsikter och idéer om Ydres framtid och vad de vill se för utveckling. Den tidiga dialogen pågick under våren och sommaren 2022 där tre enkäter skickades ut till föreningslivet, näringslivet och medborgare. Föreningslivet och näringslivets enkäter gick att svara på mellan den 27e april och den 30e juni. Medborgarnas enkäter skickades ut i början på juni och sista svarsdag var 15e augusti. Vi har fått in 541 svar på medborgarenkäten. De inkomna svaren från enkäterna tar vi med oss in i det fortsatta arbetet med översiktsplanen som en del av underlaget. Nedan presenteras en övergripande sammanfattning av de inkomna synpunkterna.

- Genom sitt goda rykte om livskvalitet ska Ydre få en ökad befolkning med fler permanentboende för att säkra Ydres framtid som egen kommun.
- Ydre ska vara en förebild för hållbar landsbygd genom att bibehålla sammanhållning, gemenskap, aktivitet och ett enklare liv på landet.
- Ydre kommun ska främja näringslivet och nyetableringar i hela kommunen och samarbeta väl för att hitta innovativa lösningar för att hantera glesbygdens utmaningar och behov.
- Ydre kommun ska satsa på attraktivt byggande i sjö- och naturnära lägen och samtidigt bibehålla idyllen med tillgängliga sjöar och öppna landskap. Balansen mellan attraktivt byggande och bevarande av naturen ska genomsyra utvecklingen.
- Ydre kommun ska skapa och utveckla långsiktigt goda livsmiljöer för alla medborgare i alla delar av kommunen, inom och utanför tätbebyggt område. Det ska finnas service, aktiviteter, sysselsättning och bostäder för alla att utvecklas och trivas.
- Arbeta för att minska invånarnas bilberoende och främja mer miljövänliga transportsätt genom förbättring av gång- och cykelvägnätet samt kollektivtrafik.
- Naturen ska vara en del i Ydres utveckling, den kan bidra positivt till näringslivet, besöksnäringen, attraktiva boende- och lärmiljöer och mötesplatser.
- Utökad dialog med kommunen som genomsyras av öppenhet och insyn eftersträvas.

Innehåll

Sammanställning av den tidiga dialogen	1
Sammanfattning.....	2
Ydre kommuns nya översiktsplan	4
Syfte och mål med den nya översiktsplanen.....	4
Översiktsplaneprocessen	5
Enkäterna	6
Föreningsenkäten.....	6
Resultat.....	6
Näringslivsenkäten	8
Resultat.....	8
Medborgarenkäten	12
Säg något om Ydre med en Post-it	12
Resultat av medborgarenkäten	17
Sammanfattning av de svarandes demografi.....	21
Identifierade teman från medborgarenkäten	21
Boendemiljö.....	22
Boendeutveckling i Ydres orter	23
Resande	25
Övrigt inom resande i Ydre kommun.....	26
Kommunal service och kommunal verksamhet	27
Hälso- och sjukvård.....	28
Kommersiell service, näringsliv och samverkan	29
Hållbar utveckling	32
Vad händer nu? Vad tar vi med oss?.....	34
Bilagor	35
Diagram från medborgarenkäten	35

Ydre kommuns nya översiktsplan

Ydre kommunfullmäktige antog 2013-06-24 den översiktsplan som nu är gällande. Kommunfullmäktige ska minst en gång under varje mandatperiod ta ställning till om planen är aktuell. Kommunstyrelsen har 2019-03-11 beslutat att en aktualitetsprövning av planen skulle göras under 2020 och medel skulle då tillföras i budget. Länsstyrelsen i Östergötland angav i promemoria daterad 2018-11-08 de statliga och mellankommunala målen och intressena av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Aktualisering kom ej att påbörjas under 2020 huvudsakligen med anledning av att en diskussion togs upp om att istället påbörja ett arbete med en helt ny och då också digitaliserad översiktsplan. 2021-02-22 beslutade Kommunfullmäktige att en ny översiktsplan ska tas fram.

Syfte och mål med den nya översiktsplanen

Det övergripande målet är att ta fram en översiktsplan som visar vägen mot ett hållbart och uthålligt samhälle där Ydres geografiska, näringslivs- och socioekonomiska fördelar och förutsättningar tillvaratas.

Målet med översiktsplanen har ytterligare preciserats till att:

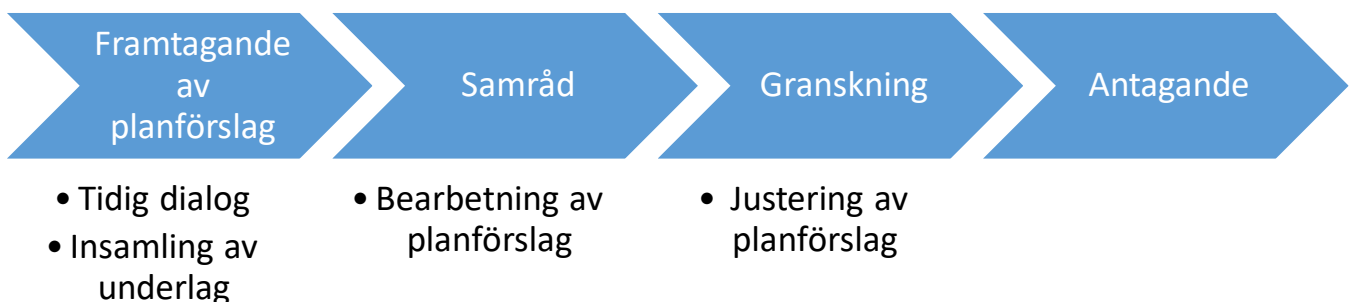
- Översiktsplanen ska fokusera på kommunens möjligheter och utveckling för att fortsätta vara en attraktiv glesbygd att bo och verka i.
- Översiktsplanen ska visa på de olika tätorternas, byarnas och landsbygdens betydelse för kommunen och deras möjlighet till fortsatt utveckling.
- Översiktsplanen ska tydligt visa hur kommunens vision om framtida utveckling på ett tydligt sätt kan realiseras genom den fysiska planeringen.
- Översiktsplanen ska stödja och underlätta bebyggelseutvecklingen, infrastrukturutbyggnaden och de offentliga, kommersiella samt privata verksamheternas utveckling.
- Översiktsplanen ska tydliggöra kommunens långsiktiga investeringsbehov och vara vägledande för framtida prioriteringar.
- Översiktsplanen ska ge tydliga riktlinjer och rekommendationer för lovgivning och ärendeprovning inom kommunen och andra myndigheter.
- Översiktsplanens innehåll ska förankras hos de som bor och verkar i Ydre kommun.
- Översiktsplanen ska främja kvinnors och mäns vardagsliv lika.
- Översiktsplanen ska främja jämlika och goda levnadsförhållanden, både för människor i dagens samhälle och för kommande generationer.
- Översiktsplanen ska ta hänsyn till barns intressen och översiktsplanarbetet ska låta barn komma till tals.
- Översiktsplanen ska vara tillgänglig och förståelig för såväl allmänhet, som politiker, tjänstepersoner och andra intressenter.

Översiktsplaneprocessen

Översiktsplanering syftar till att olika förändringar i den fysiska miljön tillsammans ska bli så bra som möjligt. Var det byggs och hur mark- och vattenområden används är viktigt om det ska bli en bra helhet och en hållbar utveckling. Översiktsplanen ska bidra till en god miljö och hållbar utveckling. Den vägleder beslut om hur mark- och vattenområden får användas. Planen ska hållas aktuell och kan göras mer detaljerad för tätorter och andra delområden. Samråd och miljöbedömningar är viktiga delar i planeringsprocessen. Översiktsplanen vägleder vid detaljplanering, bygglov och annan användning av mark- och vattenområden. Den används som bedömningsunderlag av såväl kommunens egna tjänstepersoner som handläggare på exempelvis länsstyrelsen och domstolar där sådana ärenden överprövas. Den används också av företag som söker plats för sin verksamhet.

Genom att genomföra en tidig dialog innan några ställningstaganden är gjorda gör att medborgarnas tankar, åsikter och kunskap verkligen kan spela en stor roll i hur översiktsplanen utformas från början. Därför har vi i Ydre skickat ut enkäter till alla hushåll i kommunen för att förbättra underlaget och därefter utformningen av översiktsplanen.

Nu kan översiktplanearbetet fortsätta med framtagande av planförslag som sedan följs av ett samråd där medborgare, myndigheter, grannkommuner och andra intresserade kan lämna synpunkter på planförslaget.

Enkäterna

Frågorna i enkäterna har utformats av samma tjänstepersoner som arbetar med att ta fram den nya översiktsplanen. Frågeställningarna har formulerats utifrån ett översiktsplaneperspektiv med fokus på medborgarnas, näringslivets och föreningslivets åsikter kring Ydres potential, tillgångar och utvecklingsområden. Flera frågor är specifikt kopplade till boende och service. Det insamlade materialet är användbart i andra kommunala sammanhang men det är då viktigt att påpeka att frågeställningen kan vara vinklad utifrån ett översiktsplaneringsperspektiv. Tre enkäter ligger till grund för den tidiga dialogen: föreningsenkäten, näringslivsenkäten, och medborgarenkäten.

Föreningsenkäten

Enkäterna till föreningar skickades ut med e-post via kommunens föreningsregister den 27e april, sista svarsdag var 30e juni vilket utgjorde en svarstid på cirka två månader. Svaren är redovisade utifrån frågorna där en sammanställning av de tolv svarandes svar har gjorts. Frågor och svar som enkelt kan härledas till en specifik förening har utelämnats i denna rapport. Antal svar: 12 st.

Resultat

Vad bidrar ni med till Ydre kommun?

Föreningarna i Ydre kommun bidrar med gemenskap, engagemang, aktiviteter och möten personer emellan. De möjliggör för hälsofrämjande aktiviteter innefattande idrott, skötsel av parker och natur, samt sociala aspekter. Föreningarna samarbetar med varandra och skapar större engagemang och aktiviteter på det viset. Genom att äldre och unga möts och byter erfarenheter med varandra skapas tillit, förståelse och ökad kunskap. Föreningarna berättar om nutiden och förvaltar Ydres historia på ett värdefullt sätt.

”Vi erbjuder barn och ungdomar en aktiv fritid där de utvecklas tillsammans. Vi har en kravlös verksamhet som passar även de som inte lockas av idrott, där de får möta och formas av vuxna, trygga ledare.”

”Att Österbymos lilla handelsplats just kan vara en handelsplats med flera affärer och möjligheter för både fast befolkning och tillfälliga besökare (...)”

”Vi vill tro att vi sätter Asby/Ydre på kartan genom att synas så mycket som möjligt och att visa att det händer roliga saker på landsbygden. Vi satsar på aktiviteter för boende och sommarboende. Vi för bygdens talan i olika frågor. Vi sköter naturområden inom vårt område.”

Vad är viktigt för att ni ska kunna fortsätta bedriva och utveckla er verksamhet?

Överlag berättar föreningarna att nya, yngre medlemmar som kan ta över verksamheten och driva den vidare är den viktigaste pusselbiten för föreningslivets överlevnad. Att få stöttning från kommun och invånare genom bidrag och visat intresse för föreningarnas arbete är också viktigt. De frivilliga insatserna spelar även stor roll för föreningarna.

Hur upplevs tillgängligheten att ta sig till och från er verksamhet?

Föreningarna anser att tillgängligheten att ta sig till och från verksamheten är relativt god, några påpekade att det nästan är ett krav att använda bilen då det finns brister i gång- och cykelväg samt att bilvägen är trafikerad.

Vad kan Ydre kommun hjälpa er med?

Föreningarna i Ydre är i huvudsak överens om att kommunen kan stötta genom ekonomiska och sociala bidrag som främjar föreningarnas verksamhet och för att upprätthålla landsbygdens samhällsfunktioner. Stöd och vägledning från kommunen uppskattas även gällande olika tillstånd som krävs för att bedriva verksamhet. Kommunen bör vara en god samarbetspartner i gemensamma projekt, exempelvis genom marknadsföring på kommunhemsidan.

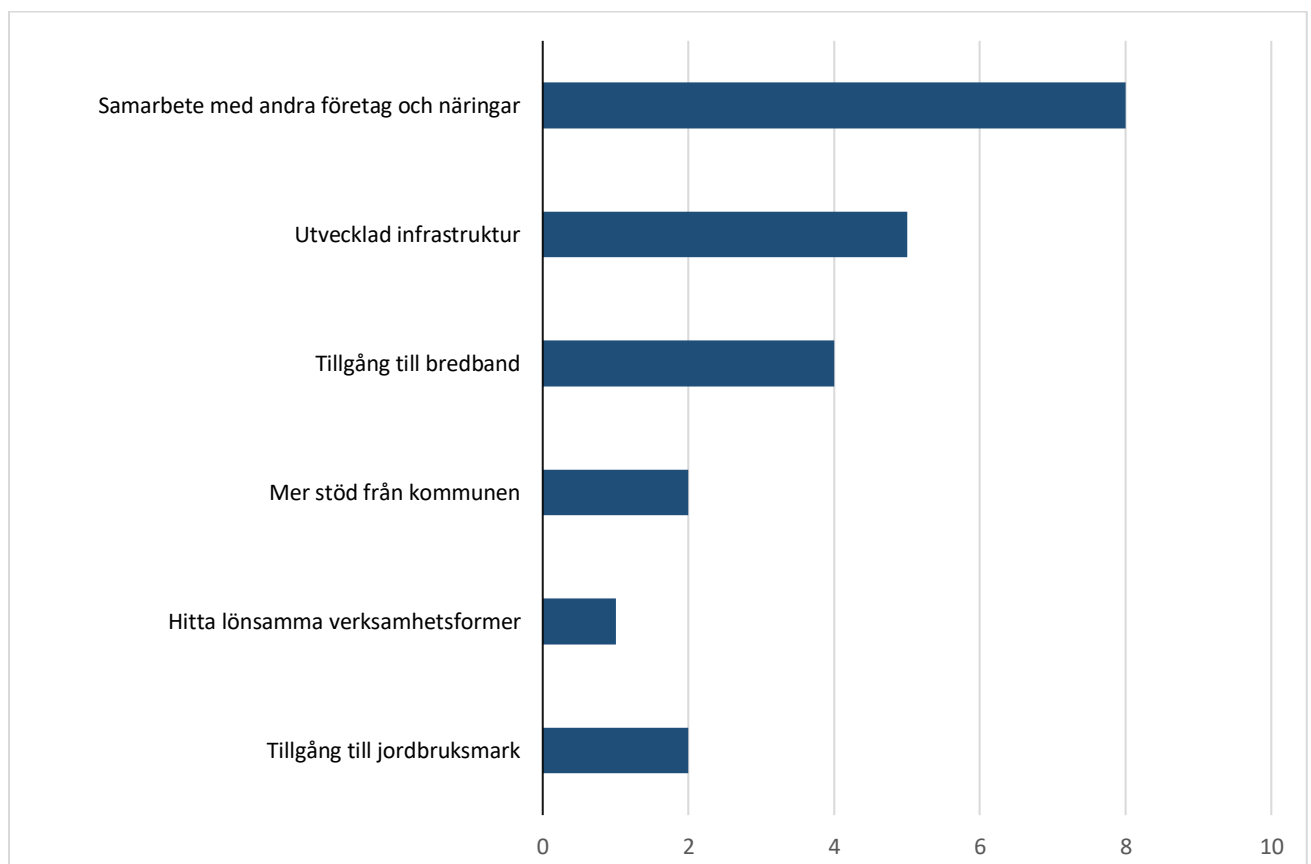

Näringslivsenkäten

Enkäterna till näringslivet skickades ut med e-post via kommunens näringslivsregister den 27e april, sista svarsdag var 30e juni vilket utgjorde en svarstid på två månader. Svaren är redovisade utifrån frågorna där en sammanställning av de 13 svarandes svar har gjorts. Frågor och svar som enkelt kan härledas till ett specifikt företag har utelämnats i denna rapport. Antal svar: 13

Resultat

Vad är viktigt för att ni ska kunna fortsätta att bedriva och utveckla er verksamhet?

Samarbete med andra företag visar sig vara bland det viktigaste för företag i Ydre gällande fortsatt bedrivande och utveckling av verksamheter. Infrastruktur såsom vägar, kollektivtrafik och tillgången till bredband är också viktiga komponenter för företagen. Stöd från kommunen, fler verksamhetslokaler och tillgång till jordbruksmark likaså.

Vad ser ni som långsiktiga utmaningar för företag i Ydre kommun?

Företagen påpekar att en långsiktig utmaning för kommunen är att säkerställa att fungerande infrastruktur finns, att industri- och jordbruksmark finns tillgänglig, och att utbildad arbetskraft finns i kommunen.

Flera företag ser vikten av att lyckas knyta kunder inom Ydre i framtiden, kommunen behöver även underlätta för företag att etablera sig genom exempelvis enkel handläggning av nyetableringar, byggfärdiga industritomter och snabbare försäljning respektive inköp.

“Utmaningen är som på så många andra platser infrastruktur och utbildad arbetskraft. För att komma dit ligger ett stort ansvar på kommunen. Ydre Kommun måste prestera bäst i alla hänseenden för att vara attraktivt. Det räcker inte med en fin natur och ett utbyggt bredband, MEN med de bästa tomterna, det bästa sjöläget, den bästa servicen, den snabbaste hanteringen i frågor kring etablering, nybyggnationer samt bästa skolorna möjliggörs attraktionskraften för en såväl privat som industriell etablering. Det går hand i hand. Byggfärdiga tomter samt färdiga industri-/lagerlokaler att hyra ut eller sälja kan möjliggöra snabbare etablering av industriell verksamhet i bygden. Därtill måste kommunen våga ta verksamheter från närliggande kommuner. Man kan inte vara snäll i sådana här ärenden.”

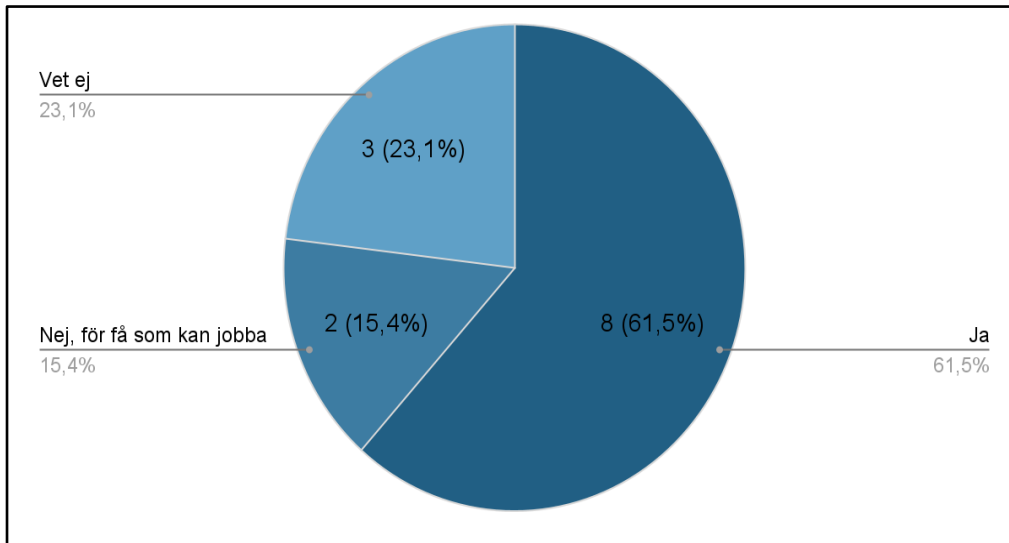
”Att få en fungerande infrastruktur, samarbete mellan företag och med kommunen.”

Var anser ni att ny verksamhet bör lokaliseras?

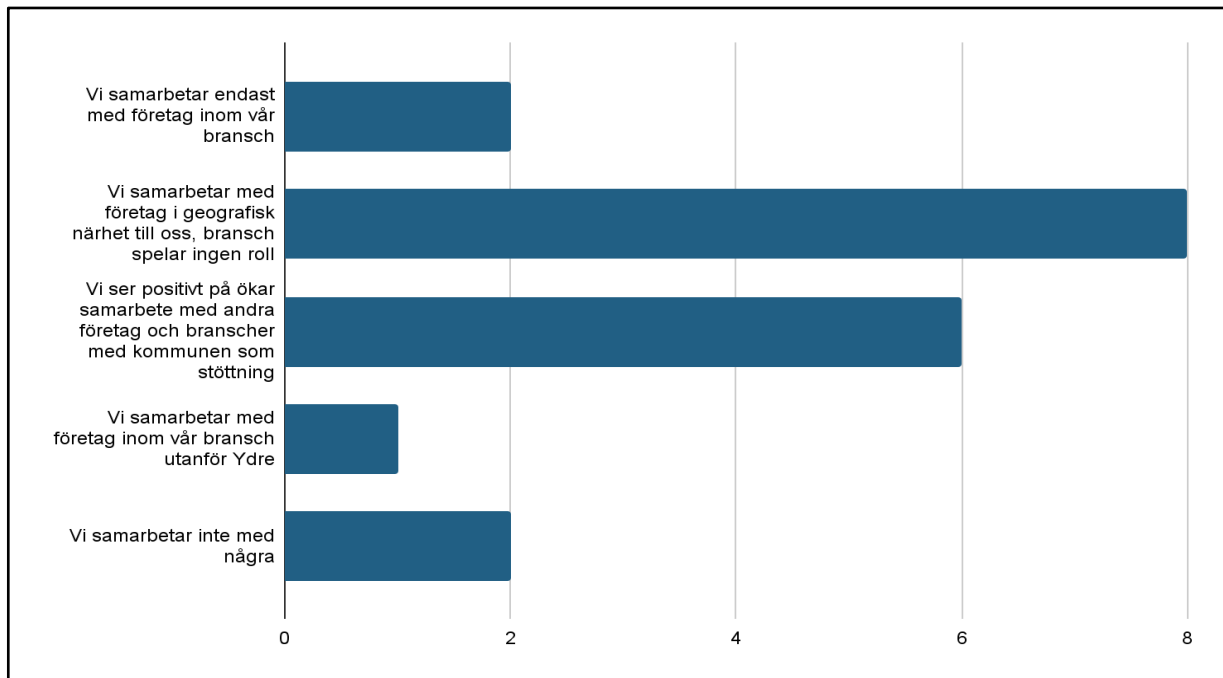
Företagarna är överens om att befintlig infrastruktur och byggnader ska användas innan nytt byggs även att lokalisera verksamheter i närhet till tätorterna där redan verksamheter finns, som Hestra, Rydsnäs och Österbymo. Det är inte önskvärt att tätorterna står med tomma byggnader. Fungerande bredband är en viktig komponent för verksamheter.

“Börja med att använda er av befintliga tomter/industrimark i samband med etablering innan ny mark tar i anspråk.”

Finns det en balans i er bransch, finns det lagom mycket jobb för de som är yrkesamma?

Hur ser samarbetet ut för ert företag med andra i samma bransch och olika branscher?

Vad saknar ni i Ydre som företagare?

Verksamheterna är ofta små och har svårt att bära tunga administrativa pålagor, både i form av det faktiska arbetet och kostnader. Det vore toppen med en resurs på kommunen som praktiskt kan hjälpa till med en del formalia och som kanske kan hjälpa till med att samordna avtal för tex vattenprover. Vi behöver få ner kostnader för småföretagen, kommunen kan se över sina taxor.”

“Kollektivtrafik, bredband och mobiltäckning!”

Att bygghandeln har bättre öppettider.”

Övriga synpunkter

“Alla kommuner försöker hitta nya invånare. Det finns inga genvägar, bara äkthet vinner. Vi måste värna de som redan bor här och se till att de får en positiv upplevelse av att vara Ydrebo. Det leder per automatik till goda ambassadörer och vilja att återvända efter att man till exempel plugget och skaffat familj.”

“Stötta företagens utveckling med snabb hantering av bygglov mm och minimal byråkrati. Locka nya kompetenta invånare till Ydre genom att skapa möjligheter till attraktivt boende. Laddplatser för saknas i kommunen.”

“Ordentliga, enhetliga informationstavlor. Det är viktigt för föreningslivet att synas. Hela Ydre ska leva.”

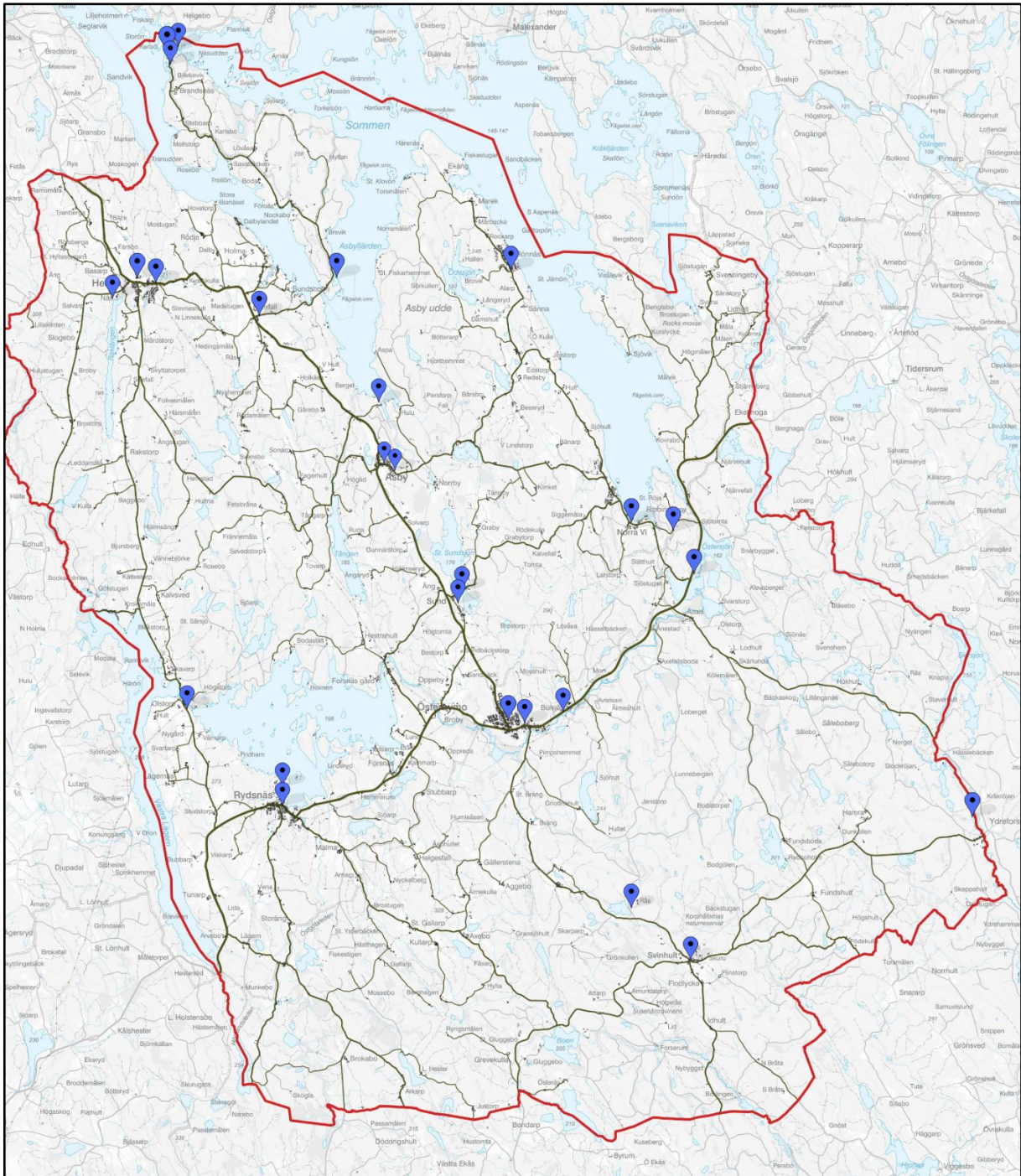
Medborgarenkäten

En fysisk medborgarenkät i pappersform skickades ut till alla hushåll i Ydre kommun med hjälp av posten den 2a juni och hade svarstid fram till den 15e augusti. Med de fysiska enkäterna skickades även ett svarskuvert för att underlätta tillbakaskickande av svaren till kommunen. Två tjänstepersoner från Ydre kommuns samhällsbyggandsavdelning stod på två marknader under sommaren för att informera om enkäterna, samtala med marknadens besökare och lyssna på förslag. En stor karta fanns där möjlighet fanns att sätta ut lappar med förslag. "Säg något om Ydre med en Post-it." Enkäterna fanns även digitalt och det sattes upp affischer med QR-kod till enkäten runt om i kommunen. Vidare har elever i årskurs 7-9 på Ydreskolan fått svara på enkäten under skoltid.

Säg något om Ydre med en Post-it

Affisch som sattes upp runt om i kommunen, de satt upp under sommaren, 20/6-17/8.

De blå markeringarna på bilden ovan anger de platser som de 26 affischerna sattes upp. Tabell finns under med ungefärliga platser.

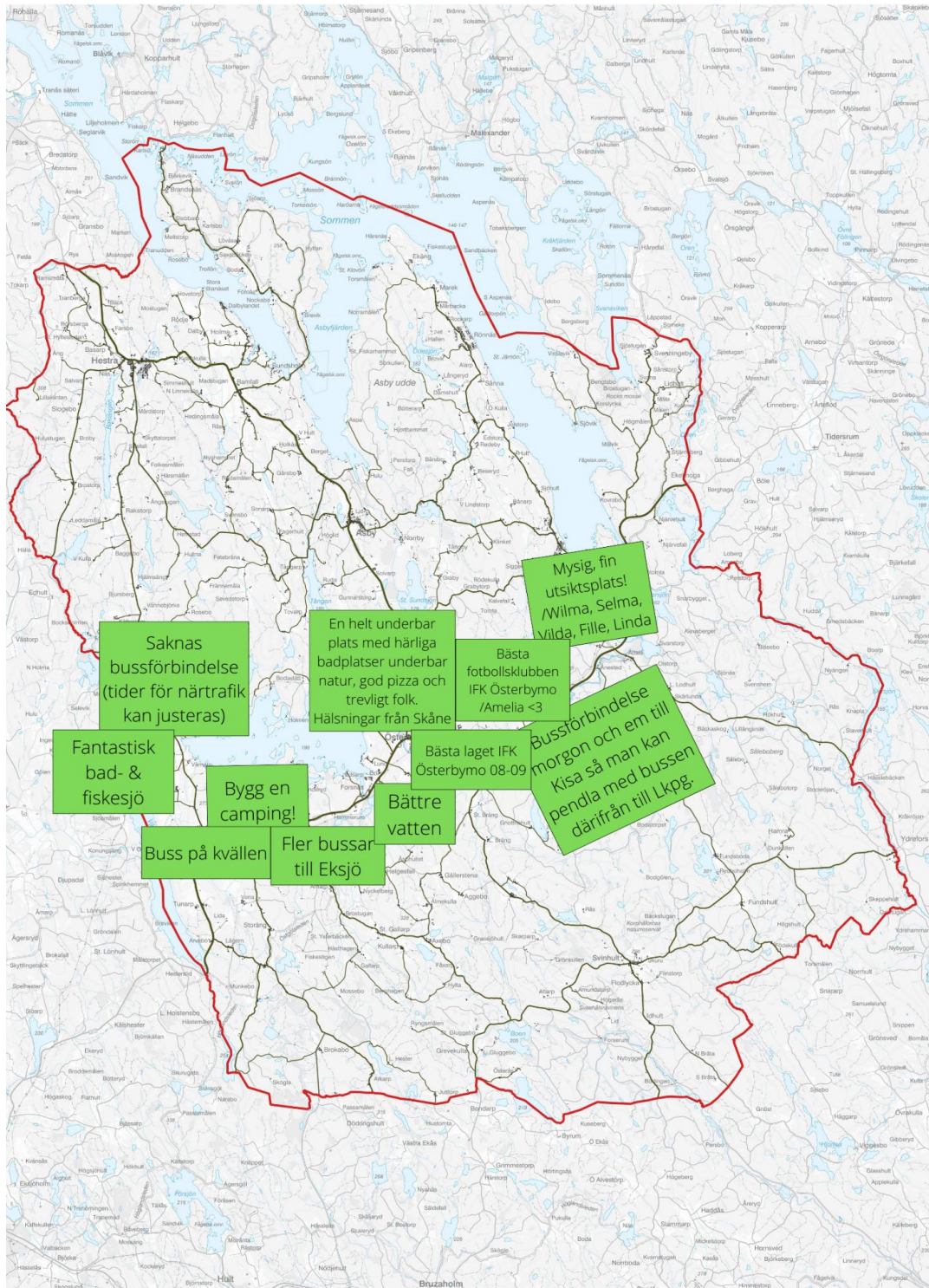
Hestra	3st
Torpön	4st
Ramfall	1st
Asby	4st
Asby Udde	1st
Sund	2st

Norra Vi	3st
Österbymo	3st
Olstorp	1st
Rydsnäs	2st
Svinhult	2st
Ydrefors	1st

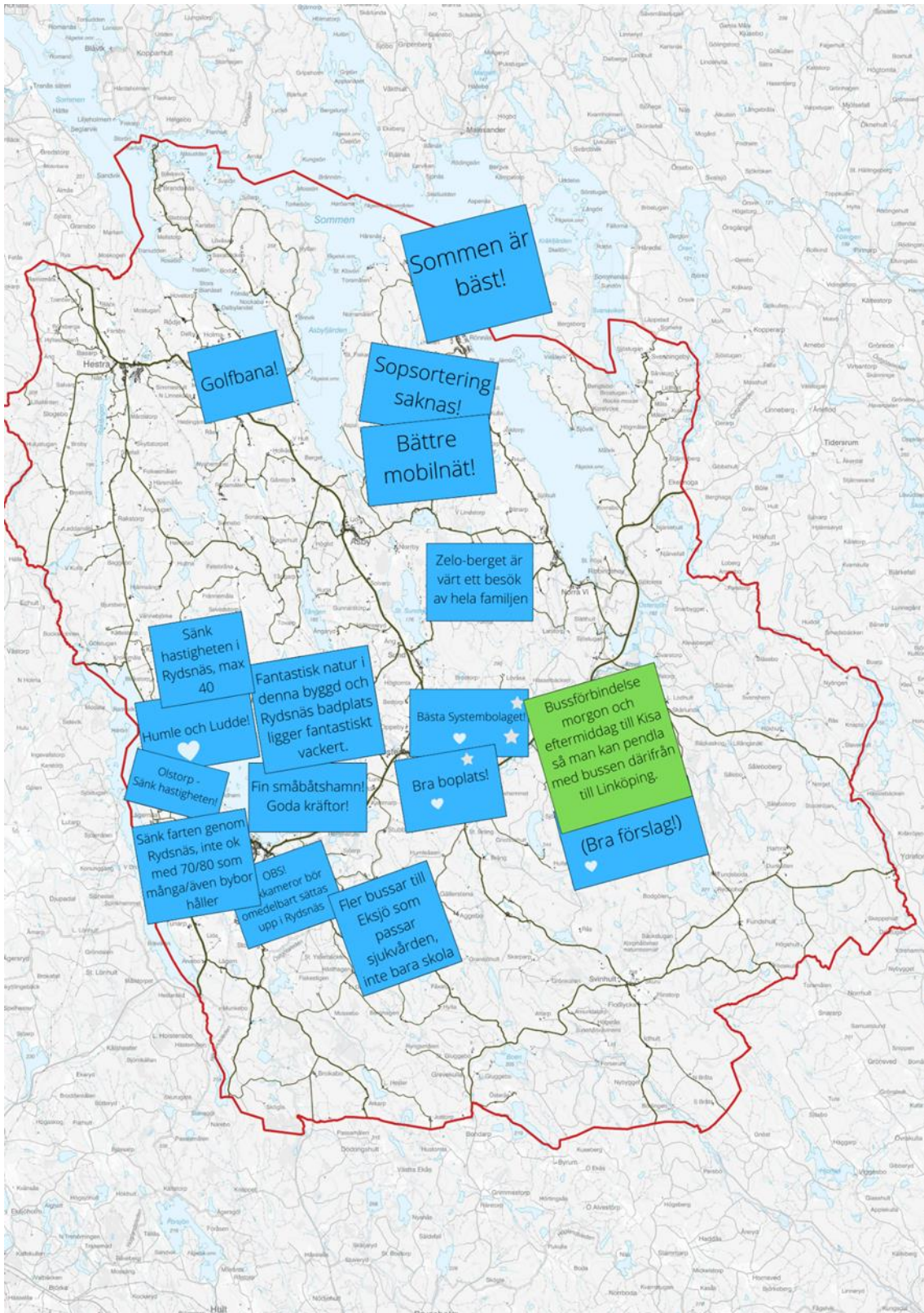

Resultat: Säg något om Ydre med en Post-IT.

Resultat från MoMarken och Rydsnäs marknad ihopsamlat där möjlighet fanns att skriva något om Ydre på en Post It. Under är lappar från MoMarken i Österbymo i grön färg och från Rydsnäs marknad i blå färg.

Momarken 4/6-2022

Rydsnäs marknad 6/8-2022

Resultat av medborgarenkäten

Resultatet av medborgarenkäten har bearbetats och kommer redovisas utifrån fem teman, detta för att förenkla för läsaren. De identifierade temana kommer finnas med i arbetet med översiktsplanen framöver. Temana är: *boendemiljö, resande, kommunal service och kommunal verksamhet, kommersiell service, näringsliv och samverkan, samt hållbar utveckling.*

Dispositionen av detta avsnitt börjar med enklare redovisning av ett antal svar för att sedan gå in i de identifierade temana i form av en mer bearbetad redogörelse av svaren från medborgarenkäten.

Diagram från enkäten visas i rapportens bilaga.

Antal svar

Postenkät/fysisk enkät	Digital enkät	Totala antalet svar
296	245	541

Beskriv Ydre med tre ord

Antal svar: 541

Topplista	Antal svar
Vackert	188
Lugnt	163
Tryggt	84
Natur	78
Litet	56
Naturskönt	43
Trevligt	34
Naturnära	23
Sjöar	23
Bra	22
Mysigt	21
Trivsamt	21

Fint	20
Glesbygd	20
Nära	20
Fridfullt	18
Gemenskap	16
Närhet	15
Tråkigt	15
Hemma	14
Skog	14
Vänlighet	14
Fin natur	13
Landsbygd	11
Livskvalitet	10

Vad gillar du med Ydre?

Antal svar: 541

Topplista	Antal svar
Naturen	178
Lugnet	69
Vacker/fin natur	58
Naturnära	56
Att det är litet	30
Närhet	25
Skogen	21
Sjön Sommen	20
Trygghet	20
Gemenskap	18

Alla känner alla	17
Vänner och familj	13
Småskaligheten	11
Tystnaden	10
Företagsamheten	10
Föreningslivet	10
Allt	6
Mysigt	4
Lagom stort	3
Välkomnande	3

Vilka platser gillar du att visa upp?

Topplista	Antal svar
Torpön	136
Naturen	97
Norra Vi	65
Utsiktsplatser	60
Ydregården	50
Lägersjöarna	50
Badplatser	49
Vassviksberget	42
Torpa	32
Brantefall	30

Holkåsa	24
Hedners park	23
Seloberg	20
Veteranmotorklubben	13
Naturum	12
Lomsviken	9
Olstorp	8
Brostorp	8
Hela Ydre	7
Höga Hester	7

Vilka platser gillar du INTE att visa upp?

Topplista	Antal svar
Österbymo	78
Finns inga	58
Återvinningsstationerna	47
Vet inte	41
Byggnader som ej tas omhand	24
Kommer inte på något	16
Bilskroten i Hestra	15
Hestra	12
Skolan	10
Kalhyggen	5

Topplista	Antal svar
Tätorterna	5
Bebyggelsen i Österbymo	4
Förskolan Österbymo	4
Gamla järnvägsstationen	4
Industriområden	4
Urkons håla	4
Egna smultronställen	3
Grevekulla	3
Ovårdade platser	3
Svinhult	3
Nästången	3

Sammanfattning av de svarandes demografi

Befolkningssammansättningen från enkäterna överensstämmer med sammansättningen i hela Ydre, främst gällande personers boendeplats. Under ålder och könstillhörighet hittas några avvikelser (se bilaga för mer detaljerad information). Det finns två orter som har större procentandel av enkätsvaren än ortens storlek. Det är Asby och Hestra (Torpa). Svaranden som bor i Asby utgör 12,9 % av de svarande medan invånarandelen är 4,3 % av Ydres befolkning. Torpa utgör 25 % av svaren och det bor 12,2 % av invånarantalet i den delen. Rydsnäs och Österbymo har något högre andel svarande än vad som bor i orterna, dock inte lika anmärkningsvärt. Andelen som bor landsbygden respektive tätort stämmer mycket väl överens med verkligheten, av de svarande som bor i Ydre bor 56 % på landsbygden och 44 % procent i tätort vilket är samma procentandel som i verkligheten. De flesta som har svarat på enkäten bor permanent i kommunen, därefter kommer de som är uppväxta i kommunen och de som arbetar i kommunen. Nästan hälften av de svarande uppger att de har flyttat till Ydre från andra platser och bor här nu. Det är ungefär lika många som har bott hela sina liv i Ydre och som har vuxit upp i Ydre, bott på andra ställen och nu flyttat tillbaka hit. 80 % av de svarande uppger att de just nu bor där de helst vill bo.

Identifierade teman från medborgarenkäten

För att redovisa informationen från enkäten har frågorna och svaren bearbetats och tematiserats med syfte att underlätta det fortsatta arbetet med översiktsplanen och för rapportens läsbarhet. De fem identifierade temana är: *Boendemiljö, Resande, Kommunal service och kommunal verksamhet, Kommersiell service, näringsliv och samverkan, och Hållbar utveckling.*

Boendemiljö

De boendeformer som de svarande önskar prioriterad planering för i Ydre är (i ordning av flest antal svar) seniorboenden (55/65+boenden), villor, hyresrätter, och rad-/parhus. Lägenheter i form av bostadsrätter fick minst antal svar. Utöver dessa boendeformer önskar de svarande att se boenden i form av ekobyar, generationsboenden, kombinerade boendeformer, sommarstugeområden och boenden med hög standard. Upprustning och utveckling av gamla gårdar och hus är också något som är önskvärt.

Ny exploatering bör lokaliseras inom redan tätbebyggt område, utanför tätbebyggt område, och i strandnära lägen svarade majoriteten i enkäten. Utöver detta inkom synpunkter på att ny exploatering bör lokaliseras i närhet till kollektivtrafik, där efterfrågan finns, nära service, och inte strandnära. Det går att utläsa att de flesta vill se ny exploatering i anslutning till samhällena och bygga ut befintliga områden istället för att skapa helt nya. Något som även tas upp är att se till att inte befintliga byggnader står och förfaller. Vidare bör orternas första intryck utvecklas och bli mer attraktiva för att skapa en god känsla och vilja att stanna till.

De svarande trycker på utvecklingen av attraktivt boende i sjö- och naturnära lägen som en av de viktigaste aspekterna för ökad inflyttning av permanentboende till kommunen. På samma gång är det just naturen och tillgången till våra sjöar som är fortsatt viktigt att tillgängliggöra för alla, invånare som besökare. Att hitta och behålla den balansen kommer vara en viktig komponent i Ydres utveckling. Det ska finnas attraktiva boenden för alla åldersgrupper och familjekonstellationer, helst i alla delar av kommunen, till det krävs att service och kollektivtrafik hänger med i utvecklingen.

Boendemiljön i Ydre ska vara fortsatt starkt kopplad till Ydres signum, naturen. En viktig aspekt i Ydres utveckling menar de svarande är att värna om Ydres natur. Om 30 år ska fortfarande alla kunna njuta av naturen runt om i hela Ydre, även längst med sjöarna. Det ska även vara möjligt med naturnära boende och fritid samtidigt som det ska gå att ta sig mellan orter och naturområden utan bil på ett säkert sätt. Ydre ska vara en rofylld plats där den omväxlande och sagolika naturen tas omhand samt är en stor del i attraktiviteten och livskvaliteten.

”Det finns alltid utvecklingsmöjlighet inom alla områden, men Ydre bör fortsatt satsa på attraktiva boenden i olika former, bostadsrätter och trygghetsboenden på flera olika platser, mer exploatering med nya villatomter. Satsa på hela Ydre, inte bara Österbymo.”

Boendeutveckling i Ydres orter

Nedan presenteras synpunkter och tankar kring hur Ydres olika orter bör utvecklas, de svarande fick reflektera över frågan: "Vad ska känneteckna platsen där du bor om 30 år?" Denna fråga delas upp utifrån de olika orterna i Ydre och presenteras i bokstavsordning; Asby, Hestra (Torpa), Norra Vi, Rydsnäs, Svinhult, Österbymo.

I **Asby** är det många som vill att den robusta idealkraften lever vidare med sin starka sammanhållning. Det ska finnas mer service och Asby ska vara en central punkt för den geografiska delen av kommunen. Viljan finns i att bevara orten med dess grönska, kultur, historia, service och en levande bygd. Trivsel och trygghet är andra ledord för Asby 30 år framöver.

"En välkomnande plats för alla åldrar. Unga och gamla samlas på olika sätt och har utbyte av varandra."

"Livskvalité och något fler grannar. Gång/cykelvägen till sjön Sommen blev ett lyft för byn."

"Asby - andan, naturen, lanthandeln, barn- och äldreomsorg"

"Bevara den sköna naturen och rena sjöar."

Om 30 år önskas det att **Hestra** är en lugn plats som i dagsläget men med utökad samhällsgemenskap, kreativitet och aktivitet. Det bör finnas fler platser för ungdomar att vistas på och umgås, samt aktiviteter för alla i alla åldrar. Utvecklad service i orten för dagligvaror önskas också, annars är närheten till Tranås en dragningskraft för inflyttning. Invånarna ska vara drivande och engagerade. Granngemenskap och permanentboende i varje stuga önskas också. I Hestra vill invånarna även se en utveckling av gång- och cykelvägarna. Hestra kommer att ligga i tiden för många genom närheten till Tranås och samtidigt vara ett boende på landsbygden där man känner sina grannar. När nya hus och byggnader uppförs ska de passa in i landskapsbilden och med de omkringliggande husen. Trygghet, lugn, miljövänlighet och bra skola är ledord för Hestra i framtiden.

"En modern landsbygd. Fungerande vägnät, möjlighet att ladda elbilen, permanentboende barnfamiljer, nät för fiber, jord- och skogsbruksbygd, småföretagaranda."

"Ydres vackraste plats."

"Paradiset"

"Lite av att tiden har fått stå stilla... Orörd natur, men ändå öppna landskap."

"Ett bevarat kulturlandskap där även småskaligt lantbruk fortfarande finns kvar."

De boende i **Norra Vi** önskar att orten får fortsätta vara natur- och sjönära, vacker och attraktiv med fler permanentboende, aktiviteter och arbetstillfällen. Det ska vara attraktivt för alla åldrar att bo i Norra Vi och det ska vara en plats att längta hem till. Bra vägar, utbyggd kollektivtrafik samt olika boendemöjlighet önskas. Detta så äldre kan släppa sina stora hus och gårdar och ändå bo kvar i orten. Förbättrade kommunikationer önskas även för att få fler permanentboende och invånare i alla åldrar till orten. I Norra Vi ska det exploateras för permanentboende i första hand. Föreningar ska anordna aktiviteter för alla åldersgrupper och campingen ska byggas ut.

”Att vår lilla by har fått möjlighet att överleva med åretruntboende utan alltför stor inverkan på den fantastiska miljön både ur historiskt- och naturmässigt perspektiv.”

”Det varierade landskapet med hagar, skog, sjö, mm. Boendemöjligheter och ökad tillgänglighet vad gäller kommunikationer.”

”Att det förblir öppna landskap med betande djur o lantbruk.”

”Att vi har friska skogar, fina vatten, möjlighet till fossilfria transporter. Att bygden känns levande, många permanentboende på landsbygden.”

Rydsnäs ska kännetecknas av tryggt boende med ett bra serviceutbud och närhet till natur. Det ska finnas äldreboende, livskvalitet, fler året runt boende, samt välvårdade och välbevarade natur- och kulturmiljöer. Till Rydsnäs vill man flytta tillbaka efter studier eller annat på annan plats, det är tryggheten och gemenskapen som ska locka. Flera affärer och verksamheter ska öppna som ökar livligheten och attraktionskraften till orten. Unga barnfamiljer går på gatorna och barnen kan gå i skolan upp till högstadiet i Rydsnäs. Friska skogar och vatten. Ett öppet landskap där djur betar. Möjlighet att åka kollektivt. Levande bygd. Det är Rydsnäs om 30 år.

”Tryggt, lugnt, en natur som är levande och får vara orörd.”

”En livfull plats med invånare som fortsatt jobbar ideellt och brinner för sin bygd.”

”Tystnaden och tryggheten. Paradiset”

Svinhult ska vara en ort där det fortfarande går att njuta av en vacker natur och det ska gå att leva på sitt lantbruk. I Svinhult är det lugnt och trevligt och alla hus är bebodda med personer och familjer i olika åldrar och konstellationer. Det är en levande bygd. Kollektivtrafik önskas dras genom orten. Bygden ska vara levande året om.

"Fler barnfamiljer till Svinhult. Fler permanentboende."

"Frisk luft och fin natur."

"Tiden ska stå still, som den gjort de senaste 30 åren, kanske."

Österbymo är ett levande samhälle 30 år framöver. Österbymo ska vara en naturskön plats som är väl underhållen och agerar som en prydnad för bygden. Barn och ungdomar ska ha stora möjligheter att utföra aktiviteter i orten, både organiserat och spontant.

Lättillgänglighet, fridfullhet, trygghet, gemenskap och naturnärhet karaktäriserar

Österbymo. Naturen spelar en stor roll i ortens kvalitet, likväl en tillfredsställande service gör att det går att tillgå allt för att klara sig. Överlag önskas det att Österbymos landskapsbild är sig lik om 30 år men med ett antal fler hus, gärna gårdar i närhet till vatten. Det ska finnas en harmoni och balans mellan kommunen och befolkningen. Det är viktigt med en bra skola, barnomsorg och säker miljö för barn att utvecklas till så bra medmänniskor som möjligt. I Österbymo präglas av respekt, stöd och hjälp för människor och exkludering motverkas aktivt i orten. Österbymo är centralort i en bygd med aktivt lantbruk och verksamma bönder. Det finns även industrier med anställda om 30 år.

"En trivsamt plats som har vad jag behöver."

"Att det ska vara samma vackra trakt med en levande gammal kulturbygd."

"Naturen, bra barnomsorg, samhörigheten, respekten och glädjen till varandra."

"En plats där man ser att de boende brukar byggnader, mark, miljö på ett långsiktigt och hållbart sätt. Och att människovärdet är lika för alla. Där lugn och harmoni råder!"

"Att det dras barnvagnar istället för rullatorer på gatan."

Resande

På en skala mellan 1-5 där 1 är lägst och 5 är högst svarade 75 % 1, 2, eller 3 på hur kollektivtrafikutbudet ser ut där de bor. Vidare svarade majoriteten att de inte använder sig av kollektivtrafiken i Ydre kommun (se diagram i bilaga). Några av de vanligaste anledningarna till att bussen väljs bort är att busstiderna inte passar för ändamålen, antingen till arbete, sjukvårdsbesök eller aktiviteter på kvällstid samt helger. Vidare att många invånare har flera kilometer till närmaste busshållplats från hemmet, vilket då leder till att bilen väljs istället. Ytterligare anledning till att kollektivtrafiken väljs bort är att kollektivtrafikresor till omkringliggande kommuner antingen är obefintlig eller har otillräckliga avgångar både när det gäller avgångstid och antal avgångar. Av detta följer att

bilen blir det smidigare alternativet. Priset för biljetter nämns även frekvent som anledning till att kollektivtrafiken prioriteras bort.

Det framkommer att vissa av de svarande använder kollektivtrafiken ibland, eller sporadiskt, oftast är det linjen till och från Tranås (630) som används då. Mot Eksjö (631) är det svårare. 169 personer, 31,2 %, svarade att de använder sig av kollektivtrafik för att ta sig till och från skolan, arbetet eller aktiviteter. Vissa använder den kommunala kollektivtrafiken för att komma in till större orter och därefter åka vidare med annan kollektivtrafik. Ett flertal av de svarande ser en brist i dagens kollektivtrafik och för att bli en attraktiv kommun som möjliggöra boende i hela kommunen oavsett ålder behöver kollektivtrafiken och kommunikationerna utvecklas. Likväl behöver vägnätet både för motorfordon och gång- och cykelvägar förbättras för att nå invånarnas nuvarande och framtida behov. Viljan att åka kollektivt ökar och är något som kommunen önskas se över för Ydres framtida utveckling.

”Bra vägar, en utbyggd kollektivtrafik och möjlighet för äldre att kunna bo kvar i området då de inte längre "orkar" bo kvar i sina stora hus och gårdar.”

Personbilen är den fordonstyp som dominerar i Ydre kommun, det är många som pekar på att det är ett krav att ha bil för att klara av vardagen i Ydre kommun. Det har att göra med bland annat kollektivtrafikutbudet och den glesa landsbygd som Ydre kommun utgörs av. Dessutom finns mestadels av servicen antingen i småorterna eller i närliggande kommuner och mer än hälften av befolkningen i Ydre bor på landsbygden utanför tätorter. Efter bil är det gång och cykel samt kollektivtrafik som är de mest använda färdmedlet, men bilen används i betydligt större utsträckning (se bilaga). Buss hamnar högst upp angående vilket färdmedel de svarande vill se den största förbättringen av därefter kommer förbättringar för gång, - cykel, - och mopedmöjligheter. Här syns det att viljan att färdas mer miljövänligt finns hos invånarna i Ydre kommun och där ska fokus ligga.

För att öka möjligheten till att cykla i Ydre är det många som menar att vägarna behöver bli bättre för att tillåta detta, antingen via bredare vägar och trottoarer eller helst via utökat gång- och cykelvägnät i hela Ydre. Vägstandarden överlag är det många som påpekar behöver förbättras för att uppnå mer trafiksäkerhet i kommunen.

Övrigt inom resande i Ydre kommun

Övriga synpunkter och önskemål angående resande inom Ydre kommun gäller cykelbanor mellan: Tranås – Österbymo, Rydsnäs – Österbymo, Eksjö – Österbymo, Norra Vi - Österbymo. Vidare eftertraktas fler bussturer mellan Österbymo och Eksjö, utveckling av

busslinjen mellan Tranås och Österbymo med att den går till och från Rydsnäs vissa turer. Det önskas även bättre förbindelser till Östgötapendeln via Tranås för att kunna ta sig norr ut i Östergötland. Fler turer önskas även på kvällar och helger samt att ungdomar får busskort som gäller utöver skoltid för att kunna utnyttja kollektivtrafiken mer. Förslag om att kunna åka färdtjänst till Eksjö och Tranås samt få åka till och från flera adresser än fasta hållplatser kom in via enkäten. Närtrafiken skulle kunna anpassas mer utefter arbets- och skolpendling. Vidare föreslås en typ av social plattform för att anordna bilpool eller samåkning på landsbygden för att minska behovet av två bilar per familj.

Kommunal service och kommunal verksamhet

Den kommunala servicen i Ydre får ett bra betyg med många som tycker att den är bra eller mycket bra. Biblioteket får positiva betyg med omdömen om utmärkt service och bemötande. Barnomsorgen får bra betyg men med anmärkningar om omsättning på personal som bidrar till upplevd otrygghet. Äldreomsorgen anses vara god men förbättringar bör ske, såsom upprustning av lokaler, för att behålla personal under längre tid.

Av enkätsvaren framgår det att det är önskvärt av invånarna att placera service som barnomsorg och äldreomsorg i alla tätorter och sprida ut det mer än att centralisera servicen till centralorten. Det finns en saknad av närhet hos medborgarna vilket gör att servicen generellt upplevs som sämre.

”Det jag varit i kontakt med fungerar ganska bra men kan alltid förbättras. Det bör läggas lika mycket energi och kostnad på alla tätorterna vad gäller t.ex. barnomsorg och inte bara i Österbymo och Hestra. Det skulle säkert gynna inflyttningen av barnfamiljer.”

Omsorgen för både barn och äldre tas upp av många som viktigt för Ydres utveckling. Ydre ska ha barn- och äldreomsorg i världsklass som draghjälp för att locka hit nya invånare. Det är viktigt att aktiviteter utförs med de äldre, exempelvis genom fler mötesplatser och tillgång till Ydres vackra natur. Ydre kommun behöver möta den förändrande demografin och vara beredd på en ökad andel äldre befolkning. Samma gäller barnen, att få in naturen som en del av undervisningen är viktigt för att bidra till långsiktig ekologisk hållbarhet. Skolan i Ydre ska fortsätta att hålla en hög nivå. Gällande lokalisering av skolor och förskolor finns en önskan om att inte endast bedriva verksamheten i Österbymo utan ha mindre skolor i flera orter.

De svarande visar en önskan om ökat engagemang och gemensamma mål i Ydre. Alla i Ydre ska engagera sig för Ydres bästa. Befolkningen vill ha information om och insyn i kommunens arbete, det är viktigt för den sociala hållbarheten och förtroendet för kommunen som

myndighetsutövare. Det önskas att politikerna drar åt samma håll trots egna partiprogram med det gemensamma målet: Ydres bästa. Det är viktigt att alla kommunens invånare får vara med och uttrycka sig om kommunens utveckling och känna sig delaktiga i projekt. Det ansvaret ligger både på kommunen och invånarna, samt på kommunens närings- och föreningsliv. Informationen från och insyn i kommunen är det flera som nämner behöver utvecklas. Mer förklaringar angående beslut som tas och grunden till dem önskar de svarande få ta del av. De svarande efterfrågar helt enkelt en bättre och utökad dialog mellan kommun och invånare som är öppen och ger möjlighet till insyn. Det önskas även att medborgarnas åsikter och kunskap tas tillvara på ett mer gynnsamt sätt.

Hälso- och sjukvård

Majoriteten av de svarande tycker att vården i kommunen är bra och tillfredsställande. De flesta ser positivt på tillgången till vårdcentral och tandvård men anser att det är långt att ta sig till specialiserad vård vilket kan bli ett problem för många. Det finns önskemål om att förbättra transporten till vård utanför kommunen för att underlätta medborgarnas tillgänglighet till en betryggande vård. Flera svarande synliggör att vården är bra i Österbymo men att väntetiderna gör att synen på vården sjunker i allmänhet. Vissa har även upplevt bristande kunskap vid besök på vårdcentralen men det upplevs ha förbättrats under den senaste tiden.

Det framkommer att tandvården har väldigt långa väntetider vilket gör att flertalet skriver in sig i grannkommunerna istället. Det finns en förståelse bland de svarande angående att kommunens oförmåga att bedriva specialistvård då underlaget är för litet.

”För liten för att få bra kompetens.”

”För specialiserad vård får vi åka till andra kommuner, det har vi förståelse för.”

”Vårdcentralen är väl ganska så bra. Ibland är det svårt att få tid och komma dit när man är gammal. Specialistvård blir i regel i Linköping.”

Kommersiell service, näringsliv och samverkan

Den kommersiella servicen i Ydre beskrivs av de svarande som begränsad och att den utgörs av matbutik, järnhandel, frisör, och Systembolag. Utanför sommartid finns det inte så många småbutiker eller restauranger att nyttja. Det är flera som önskar större konkurrens för Österbymos enda livsmedelsaffär och de flesta menar att lanthandlarna runt om i kommunen är väldigt viktiga för servicen för kommunens invånare. Ingen av dem får stängas ner, det önskas även en delvis obemannad lanthandel i tätorten Hestra i norra delen av kommunen, något som flertalet av de svarande saknar.

”Bra för att vara liten kommun och bra torghandel.”

”Lite klen, men marknaden finns ju inte heller.”

Gällande denna fråga finns förståelse angående det relativt lilla kundunderlaget som leder till svårigheter att utöka serviceutbudet i kommunen. De flesta anser att det nödvändigaste går att få tag på inom kommunen, och att grannkommunerna erbjuder det som fattas inom räckhåll.

”Den är ju obefintlig om man inte räknar in matbutikerna men små gårdsbutiker finns en del av och de är fina och har fint utbud. Kläder och annat är svårare men det känns självklart att det är svårt med så litet underlag.”

”Butikerna finns i olika samhällen, vilket är charmigt och bra för samhällena, men lite krångligt för den som vill handla varierande på samma gång.”

Det som de svarande saknar generellt i kommunen är:

- Caféeer
- Blomsteraffär
- Elektronikhandel
- Obemannad dagligvarubutik i alla orter
- Kläd- och skoaffär
- Frukt- och grönsakshandlare till torget på torsdagar
- Hantverkare
- Ledarledda träningspass på gymmet
- Simhall

”Lanthandlarna är klockrena. Servicen och företagen har bra sammanhållning.”

Besöksnäringen och arbetet med turism är det många svaranden som anser att vi ska utveckla i kommunen. Turistinformation och turistmål skulle kunna bli ännu bättre med marknadsföring samt skyltning. Det är många som menar att Ydre har potential att öka

turismen. För besöksnäringens skull påvisas det att kommunens orter bör blir med attraktiva och inbjudande för att skapa fler spontanstopp samt att besökare stannar under en längre tid.

”Besöksverksamheten. Så många besöksmål/sevärdheter som man kunde ”göra mer av”. Information, tillgänglighet och inspiration att besöka saknas. Är mest upp till byalag osv nu. Mycket går att utveckla digitalt.”

”Ta till vara att området utgör en pärla i fråga om vacker bygd så att turister lockas, såväl fler permanentboende som fritidsboende lockas. Rent och snyggt, välordnat såväl i tätort som i naturen. Välplanerad boende och verksamhetslokalsstrategi.”

Ett utvecklat samarbete med andra kommuner, främst grannkommunerna, pekas ut som en viktig komponent för att i framtiden klara av utmaningar som kommer med ändrad befolkningssammansättning, kompetensförsörjning och klimatförändringar. Det har framkommit önskemål om kommunala aktivitetsdagar som är gemenskapsfrämjande och generationsöverskridande. Det påpekas även att utveckling finns gällande att fokus bör ligga på alla orter i hela kommunen och inte mestadels på kommunens centralort Österbymo. Möten ska kunna ske överallt i kommunen, både organiserade och spontana möten. Här har den fysiska planeringen en möjliggörande roll.

För de svarande är det viktigt att den kommunala förvaltningen och näringslivet samarbetar och använder innovativa lösningar för att hantera glesbygdens utmaningar. Kommunen önskas ge stöd och hjälpa människor samt motverka exkludering. Ydre skulle kunna vara en förebild för en hållbar landsbygd genom att bibehålla sammanhållning, gemenskap, aktivitet och ett enklare liv på landet. Servicen kommer att spela roll i detta och dess utveckling önskas se i Ydre med exempelvis bredband till alla, obemannade butiker, laddstolpar för elfordon.

”Hållbar utveckling med hänsyn till djur och natur, lokala nätverk med god samverkan.”

Utvecklingen inom ämnet sysselsättning bör innehålla ökade arbetstillfällen i orterna och i anknytning med annan service. Fortsättningsvis önskas ett utvecklat samarbete mellan företag och kommunen, och företagen inom kommunen skulle kunna samarbeta bättre genom att exempelvis utföra uppdrag åt varandra. Utvecklade och utökade arbetstillfällen kan användas för att få unga ska stanna i kommunen. Det är även viktigt att det finns arbeten till de som vidareutbildat sig och sedan vill flytta tillbaka. Kommunen ska fortsätta

att prioritera företagsamhet i hela Ydre. Det ska vara enkelt att starta småföretag i Ydre och på så sätt möjliggöra fler arbetstillfällen i kommunen. Vidare skulle naturen kunna användas på ett sätt som breddar kommunens entreprenörskap och leder till ökad attraktivitet.

Vad gäller näringslivet är det väldigt många som vill se ett blomstrande näringsliv som sysselsätter Ydres befolkning och gör att kommunen kan växa. Företagen ska "gå för fullt" och Ydre kommun ska ge förutsättningar för att starta företag och bidra med en god arbetsmiljö.

"Stötta och verka för de småskaliga företagen även bereda plats för nya företag som vill etablera sig här och som kan ge arbetstillfällen."

Upplevelser och möten är en viktig del av vår vardag och något som hänger ihop med attraktivitet och sysselsättning i en kommun. Det är många i enkäten som synliggör att Ydre behöver bli mer attraktivt för barn och unga. I hela kommunen behöver mötesplatser komma till för unga att hitta på aktiviteter, både inomhus och utomhus. Det behövs fler allmänna mötesplatser överlag för alla åldersgrupper i kommunen. Det är samtidigt viktigt för de svarande att orterna får förbli orter och inte städer. Den balansgången är viktig att klara av för att Ydre ska förbli Ydre, en landsbygdskommun som andas livskvalitet. Ydre kan även här ta hjälp av naturen för att exempelvis möjliggöra aktiviteter och upplevelser för invånare och besökare.

"Att bättre tillvarata och gynna lokal produktion av livsmedel, sträva mot att höja utbildningsnivån hos invånarna, fortsätta prioritera barn -och äldreomsorg som ett genomgående tema."

"Arbetsmarknaden med fler jobb och mer arbetstillfällen för välutbildade och finare och attraktiva centrala platser, fina parker med lekplatser centralt så att folk kan mötas spontant och få nya bekanta."

Hållbar utveckling

Svaren som inkommit kopplat till hållbar utveckling berör de tre hållbarhetsdimensionerna: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Det är många som värnar om den ekologiska hållbarheten och menar på att bevarande av Ydres naturvärden, biologisk mångfald och lokala hållbara ekologiska jord- och lantbruk kommer vara betydande för en hållbar framtid. Det leder till bland annat arbetstillfällen i kommunen som är en av de allra viktigaste aspekterna som belysts i enkätsvaren att få till en levande kommun i framtiden.

Att öka antalen permanentboende i kommunen ses som en betydande aspekt för Ydres framtid. Genom ökad befolkning blir det även viktigt att möjliggöra för möten mellan invånarna, genom exempelvis ett rikt föreningsliv som ökar den sociala hållbarheten i kommunen. Det är viktigt att jobba mot utanförskap och istället för inkludering genom bland annat fadderverksamhet och uppmärksammande av olika kulturer. Förslaget om ett mer tillmötesgående arbetssätt gällande funktionsvariationsfrågor och politik tangerar även social hållbarhet. Vidare är en väl fungerande barn- och äldreomsorg något som tas upp här. Behörig personal, utvecklande miljö och funktionella lokaler trycks på som viktiga element för hållbarheten. Möjlighet för unga att bo kvar i kommunen är en fråga som ett stort antal svarande belyser under denna fråga.

Infrastruktur såsom bättre vägar, kollektivtrafik, utvecklade kommunikationer inom Ydre samt till omkringliggande orter och utbyggt fiber- och bredbandsnät tillhör hållbarhetsaspekter som lyfts fram. Detta kopplas till målet att locka fler invånare, arbetskraft samt arbetsgivare till kommunen och på så sätt till hållbarhetsaspekterna. Flertalet understryker vikten av att bygga cykelvägar i kommunen mellan orterna framför allt, det är en konkret åtgärd som möjliggör fossilfria transporter.

Det är många som förespråkar attraktivt byggande för att locka hit folk, men samtidigt många som värnar om idyllen som finns i Ydre med öppna landskap, stora skogspartier och tillgängligheten till sjöarna. Det gäller att hitta en balans mellan att bygga attraktivt och att bevara kommunens landskapsbild och rykte som lantlig idyll.

Ydre ska vara ett hållbart val, både för klimatet och människor. Kommunen ska ha hittat en balans mellan önskan om tillväxt och bevarande av naturvärden som är kommunens största tillgång. Ydre ska vara en förebild för andra kommuner gällande kretslopp, cirkulär ekonomi,

ekologisk odling, och fossilfritt byggande av infrastrukturen. Ydre ska vara förebilder för ”det nya sättet att leva” och tänka nytt samt modernt. Agenda 2030 ska utgöra grunden för arbetssättet.

”En något större kommun där livskvaliteten är ett dragplåster för inflyttning.”

”Levande bygd med ett rykte som Sveriges bästa kommun att leva och bo i.”

”Vi har förutsättningarna att sätta Ydre på kartan och bli den miljövänligaste kommunen.”

”Vänd befolkningsutveckling pga attraktivt boende i en hållbar miljö med en oslagbar samhällsservice.”

”En välskött kommunal förvaltning. Öppenhet och mångfald. Engagemang och solidaritet. Demokratiska arbetssätt som involverar kommunens invånare. Social jämlikhet, noll klimatavtryck.”

Vad händer nu? Vad tar vi med oss?

Stort tack till alla ni som har svarat på enkäterna, det betyder mycket för oss!

De tidiga dialogerna kommer nu att ligga till grund för det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Tankar och åsikter från medborgare, föreningar och näringslivet kommer ses över i samband med identifierande av utvecklingsområden i Ydre och i bestämmande av viljeinriktningar för Ydres långsiktiga hållbara utveckling av den fysiska miljön.

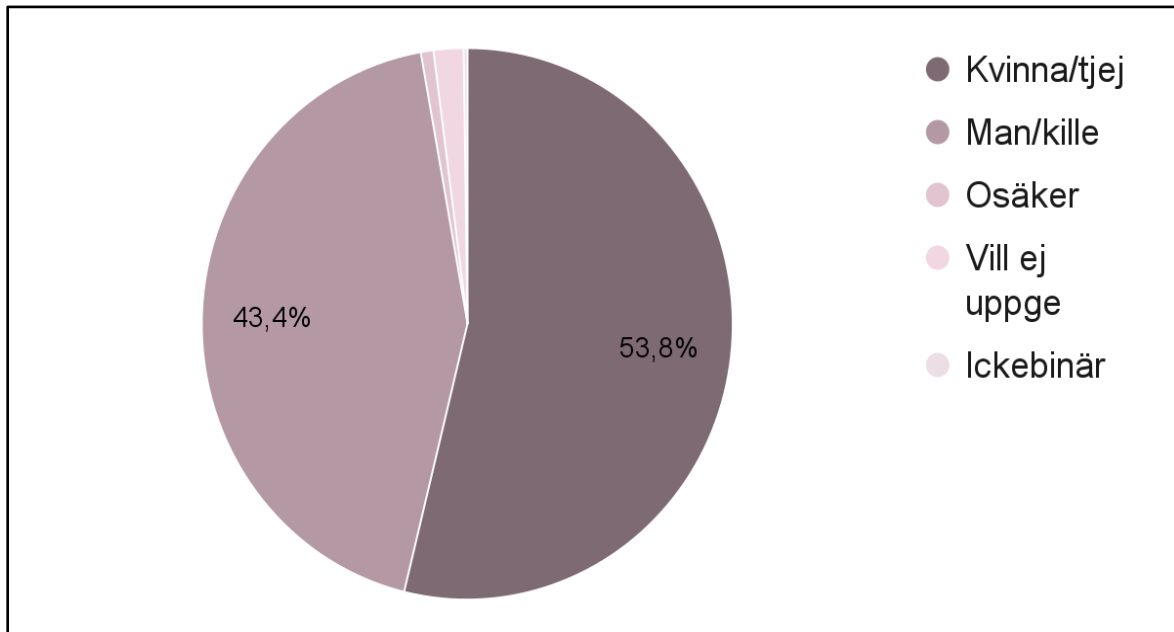
Det har även inkommit synpunkter från er som inte kommer passa för att ta upp i en översiktsplan, de kommer att komma till användning i andra projekt som kommunen genomför samt skickas vidare till berörda avdelningar på kommunen. Nedan finns en kort redogörelse för några framträdande punkter som tas med i översiktsplanearbetet.

- Genom sitt goda rykte om livskvalitet ska Ydre få en ökad befolkning med fler permanentboende för att säkra Ydres framtid som egen kommun.
- Ydre ska vara en förebild för hållbar landsbygd genom att bibehålla sammanhållning, gemenskap, aktivitet och ett enklare liv på landet.
- Ydre kommun ska främja näringslivet och nyetableringar i hela kommunen och samarbeta väl för att hitta innovativa lösningar för att hantera glesbygdens utmaningar och behov.
- Ydre kommun ska satsa på attraktivt byggande i sjö- och naturnära lägen och samtidigt bibehålla idyllen med tillgängliga sjöar och öppna landskap. Balansen mellan attraktivt byggande och bevarande av naturen ska genomsyra utvecklingen.
- Ydre kommun ska skapa och utveckla långsiktigt goda livsmiljöer för alla medborgare i alla delar av kommunen, inom och utanför tätbebyggt område. Det ska finnas service, aktiviteter, sysselsättning och bostäder för alla att utvecklas och trivas.
- Arbeta för att minska invånarnas bilberoende och främja mer miljövänliga transportsätt genom förbättring av gång- och cykelvägnätet samt kollektivtrafik.
- Naturen ska vara en del i Ydres utveckling, den kan bidra positivt till näringslivet, besöksnäringen, attraktiva boendemiljöer och mötesplatser.
- Utökad dialog med kommunen som genomsyras av öppenhet och insyn eftersträvas.

Bilagor

Diagram från medborgarenkäten

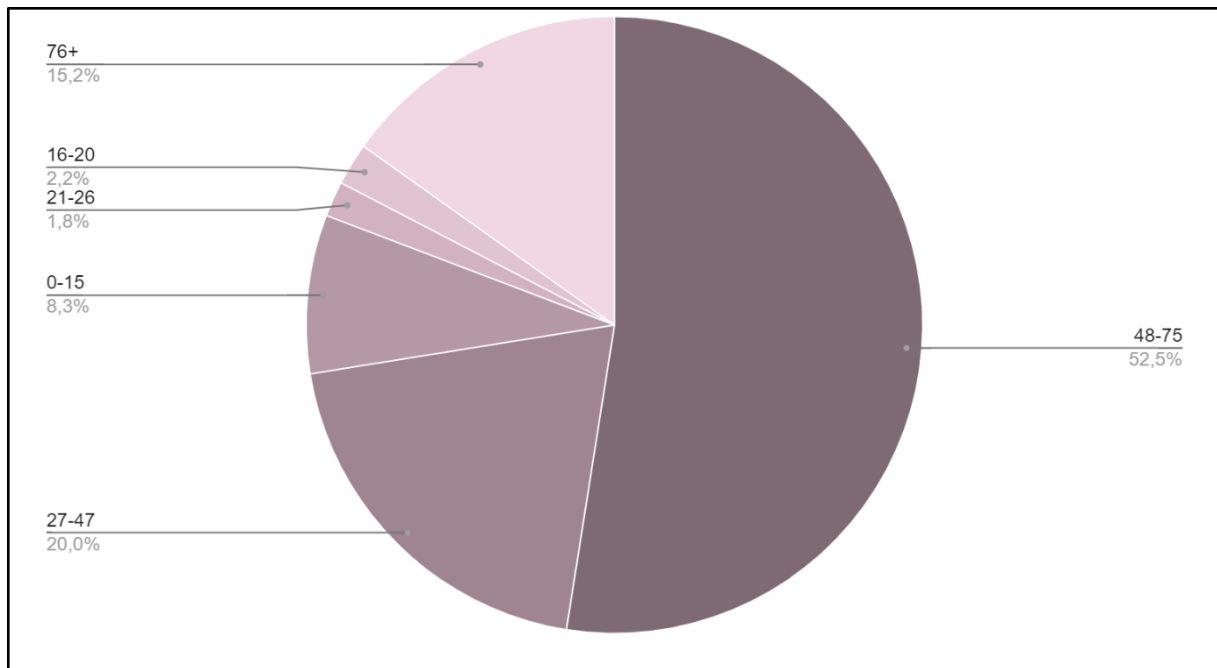
Jag identifierar mig som...

Jämförelse med kommunen totalt, källa Pupos Serviceanalys, Tillväxtverket.

<i>Svarande på enkäten</i>	<i>Antal</i>	<i>Procent (%)</i>	<i>Kommun totalt</i>	<i>Antal</i>	<i>Procent (%)</i>
Kvinna/tjej	291	53,8		1778	48,12
Man/kille	235	43,4		1917	51,88
Ickebinär	1	0,2		Ingen data	Ingen data
Osäker	4	0,7		Ingen data	Ingen data
Vill ej uppge	10	1,8		Ingen data	Ingen data

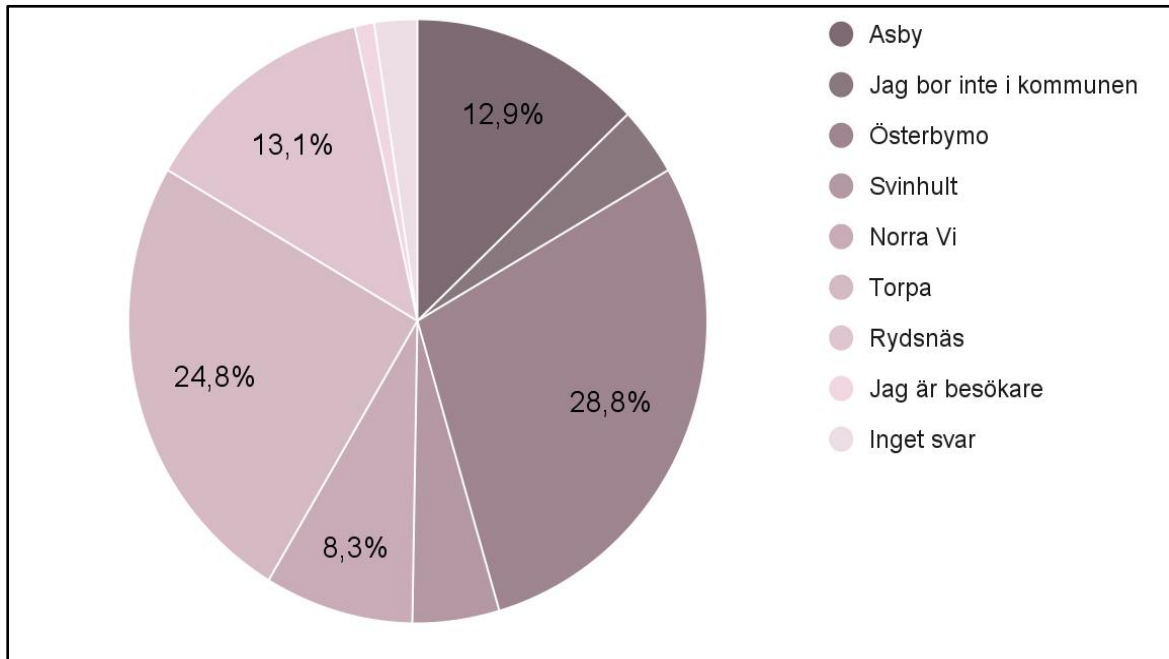
Min ålder är...

<i>Antal svarande i enkäten</i>	<i>Antal svarande</i>	<i>Procent (%)</i>	<i>Kommunen totalt</i>	<i>Antal</i>	<i>Procent (%)</i>
0-15	45	8,3		364	16,9
16-20	12	2,2		197	5,3
21-26	10	1,8		163	4,3
27-47	108	20,0		773	20,6
48-75	284	52,5		1542	41,2
76+	82	15,2		438	11,7

Jämförelse med kommunen totalt, källa SCB befolkningsstatistik.

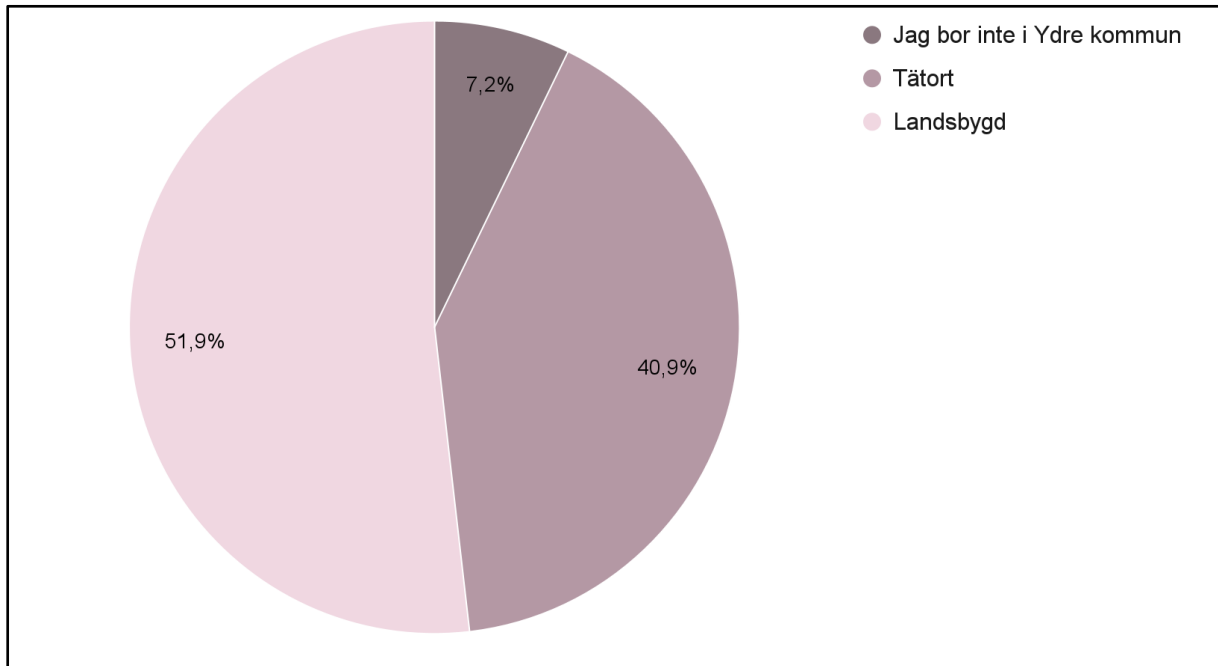
Jag bor/fritidshus i området kring...

Ort	Antal svarande enkäten	Procent (%)	Totalt kommunen	Procent (%)
Asby	70	12,9	160	4,3
Norra Vi	45	8,4	Ingen data	
Rydsnäs	71	13,1	273	7,4
Svinhult	26	4,8	Ingen data	
Torpa	134	25,0	451	12,2
Österbymo	156	28,8	896	24,2
Jag är besökare	6	1,1	Ingen data	
Jag bor inte i kommunen	20	3,7	Ingen data	

Jämförelse med kommunen totalt, källa Pipos serviceanalys, Tillväxtverket.

Bor du i landsbygden eller i en tätort?

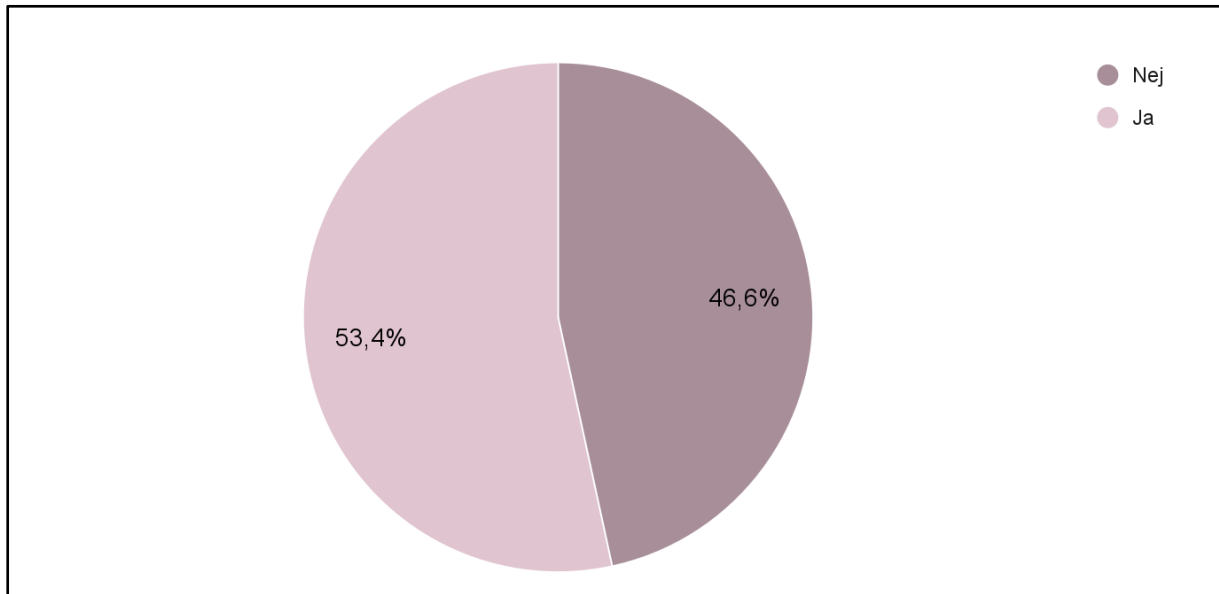

Bor du på landsbygden eller i en tätort?	Antal svar	Procent (%)
Jag bor inte i Ydre kommun	39	7,2
Tätort	221	40,9
Landsbygd	280	51,9

	Antal svarande enkäten	Procent (%)	Totalt kommunen	Procent (%)
Tätort	221	44,1	1640	44,4
Landsbygd	280	55,8	1054	55,6

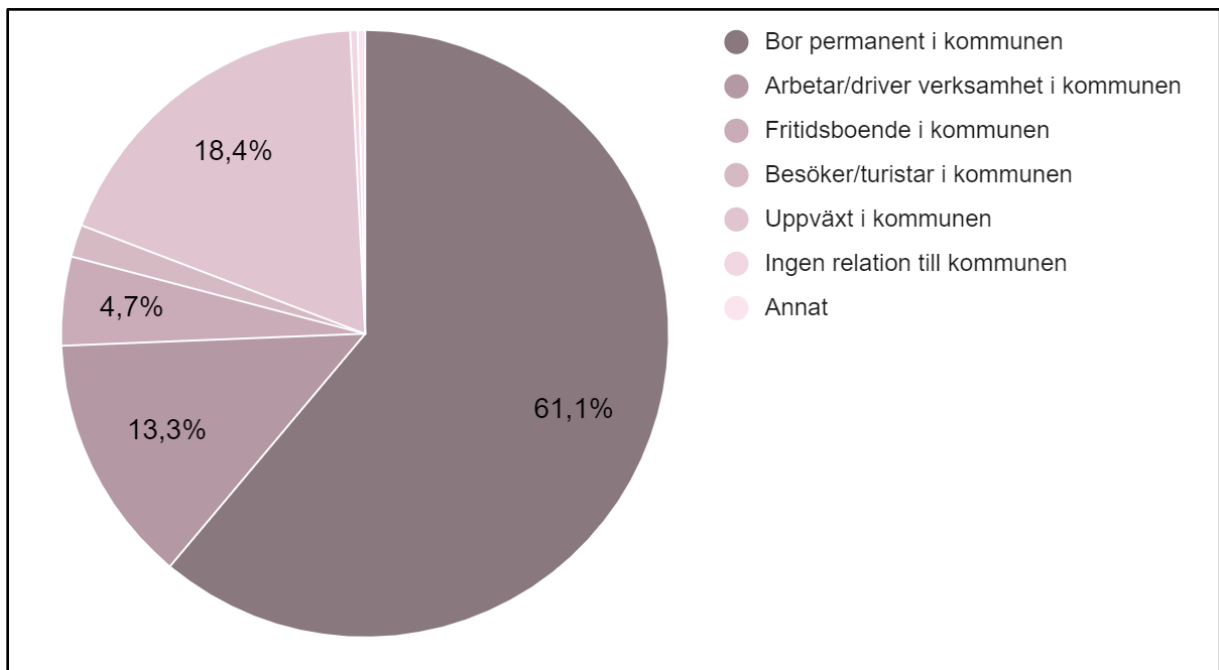
Tabell som jämför andelen som bor i tätort respektive landsbygd i kommunen, de som svarat att de inte bor i kommunen har inte tagits med i ovanstående tabell. Källa SCB kommunstatistik.

Bor du i någon av följande orter?

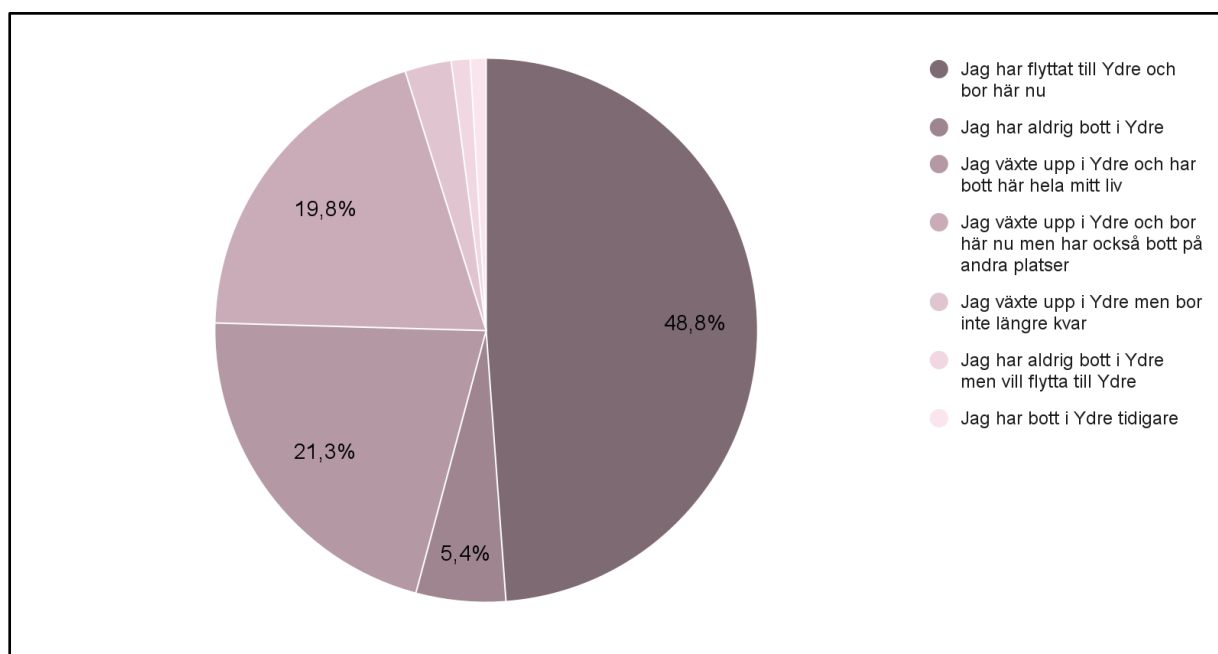
Bor du i någon av följande orter: Asby, Hestra, Rydsnäs eller Österbymo?	Antal svar	Procent (%)
Nej	252	46,6
Ja	289	53,4

Vilken relation har du till kommunen?

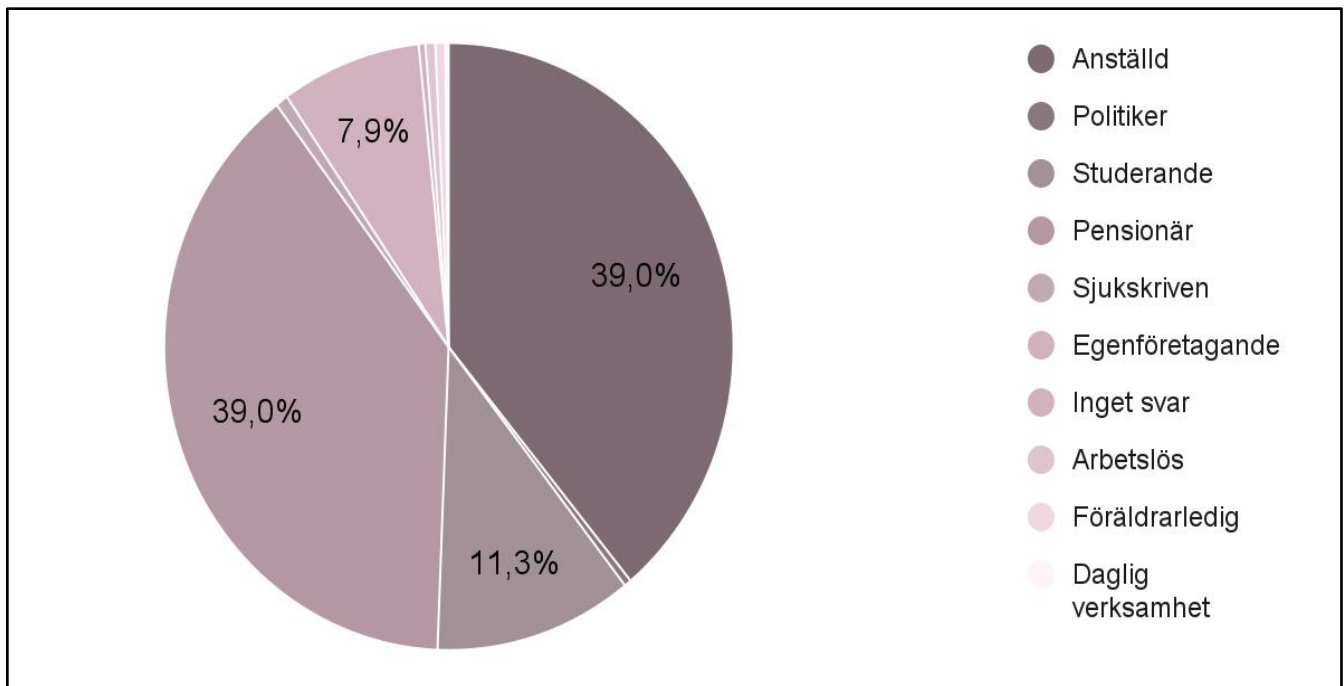
Vilken relation har du till kommunen?	Antal	Procent (%)
Bor permanent i kommunen	465	61,1
Arbetar/driver verksamhet i kommunen	101	13,3
Fritidsboende i kommunen	36	4,7
Besöker/turistar i kommunen	13	1,7
Uppväxt i kommunen	140	18,4
Ingen relation till kommunen	3	0,4
Annat	3	0,4

Vad stämmer bäst in på dig?

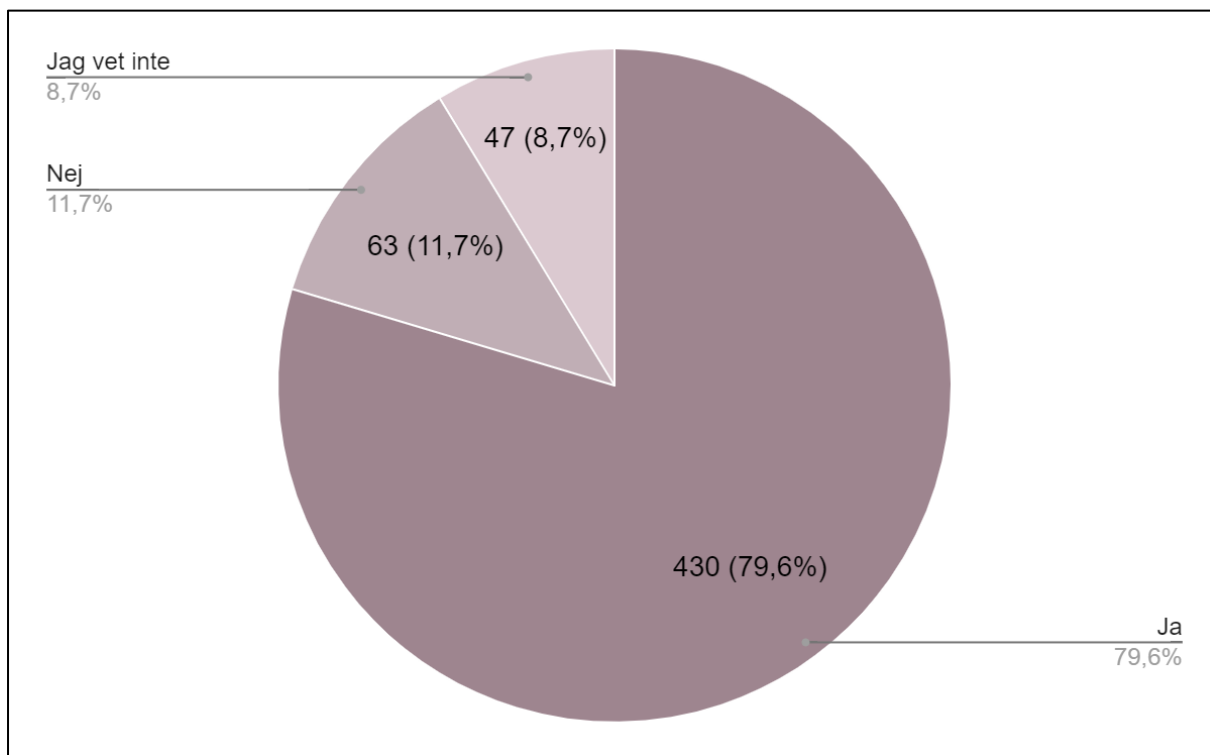
Vad stämmer bäst in på dig?	Antal svar	Procent (%)
Jag har flyttat till Ydre och bor här nu	264	48,8
Jag har aldrig bott i Ydre	29	5,4
Jag växte upp i Ydre och har bott här hela mitt liv	115	21,3
Jag växte upp i Ydre och bor här nu men har också bott på andra platser	107	19,8
Jag växte upp i Ydre men bor inte längre kvar	15	2,8
Jag har aldrig bott i Ydre men vill flytta till Ydre	6	1,1
Jag har bott i Ydre tidigare	5	0,9

Vad är din huvudsakliga sysselsättning?

Vad är din huvudsakliga sysselsättning?	Antal svar	Procent %
Anställd	211	39
Politiker	2	0,4
Studerande	61	11,3
Pensionär	211	39
Sjukskriven	4	0,7
Egenföretagare	43	7,9
Inget svar	2	0,4
Arbetslös	3	0,6
Föräldrarledig	3	0,6
Daglig verksamhet	1	0,2

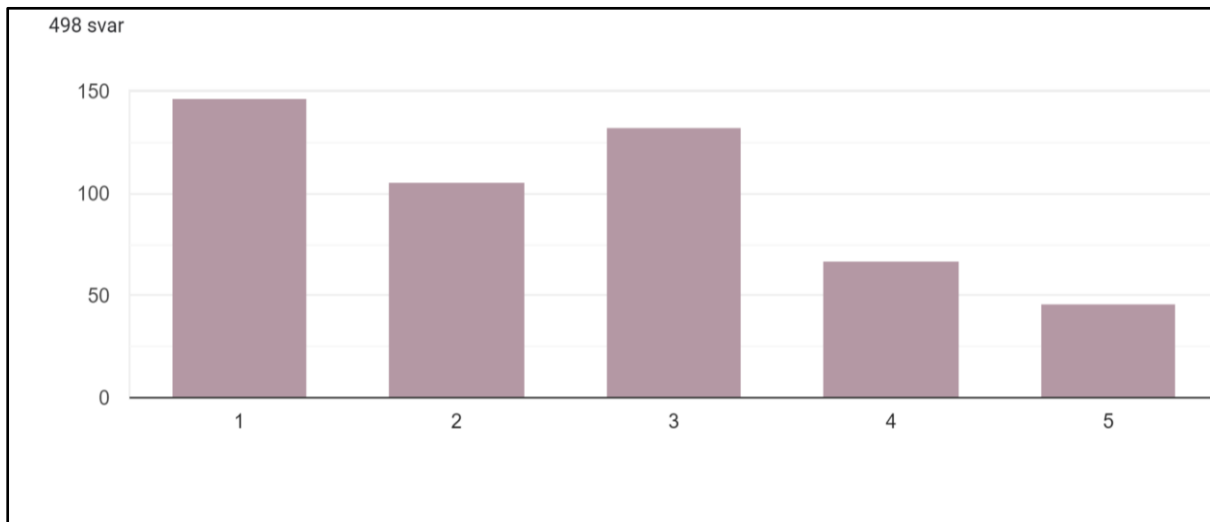
Bor du där du helst vill bo?

Bor du där du helst vill bo?	Antal svar	Procent (%)
Ja	430	79,6
Nej	63	11,7
Jag vet inte	47	8,7

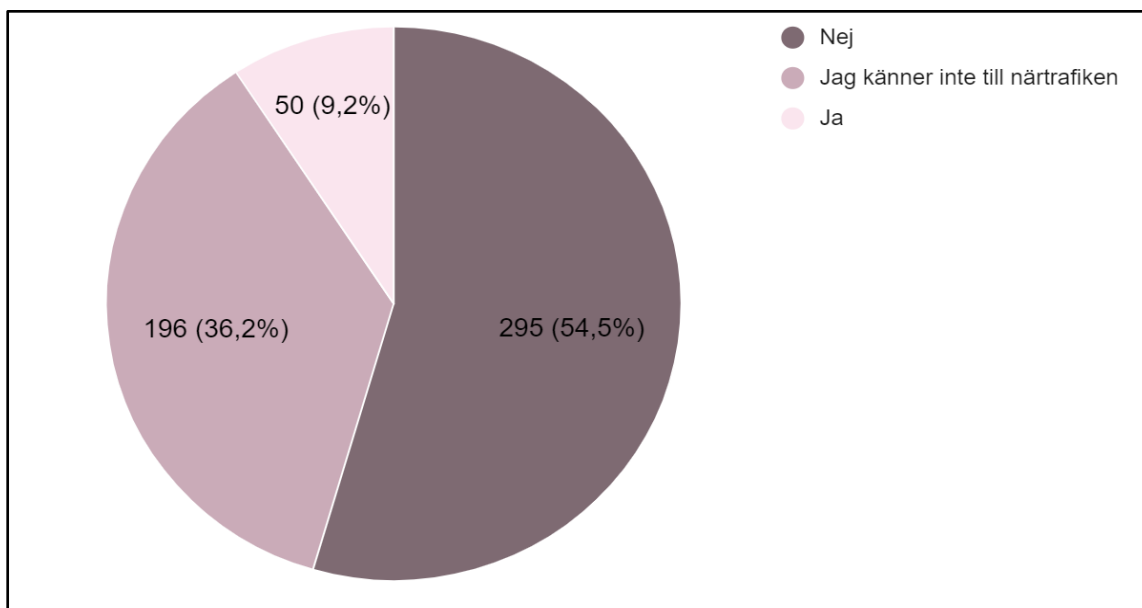
För boende i Ydre kommun – Hur ser kollektivtrafikutbudet ut där du bor?

1 – 5, där 1 är dåligt och 5 är bra.

Alternativ	Antal svar	Procent (%)
1	148	29,5
2	106	21,3
3	132	26,5
4	67	13,5
5	46	9,2

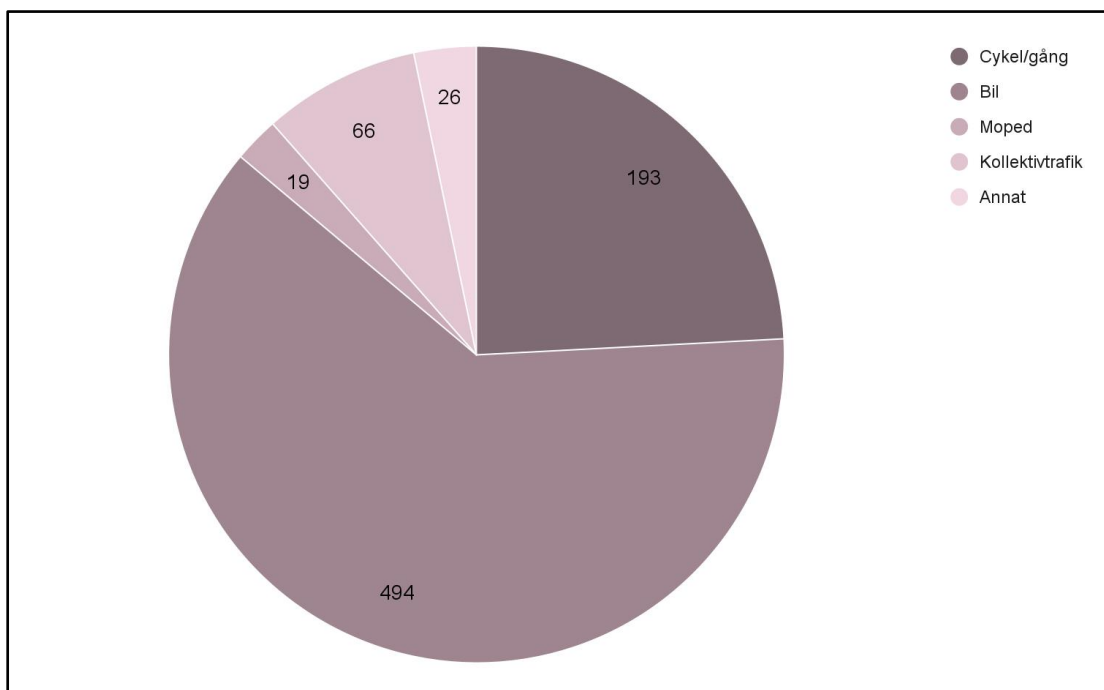
Använder du dig av närtrafiken?

Använder du dig av närtrafiken?	Antal svar	Procent %
Ja	50	9,2
Nej	295	54,5
Jag känner inte till närtrafiken	196	36,2

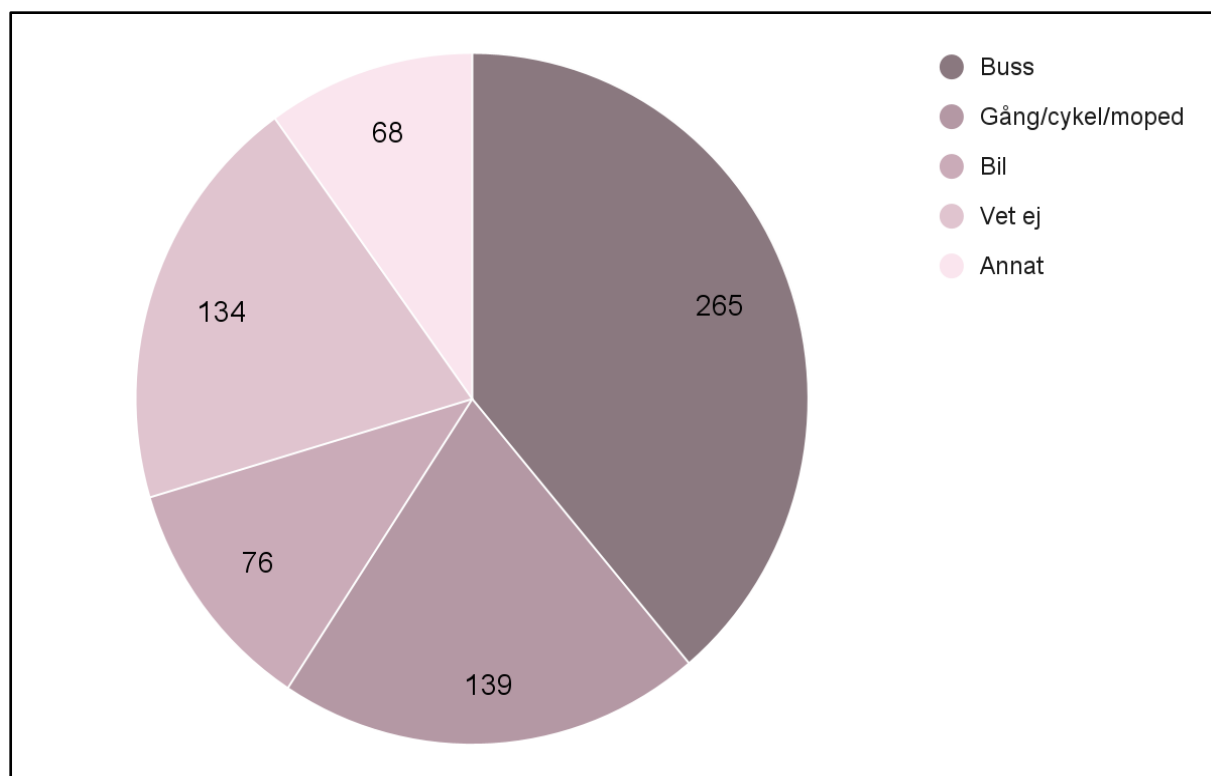
Vilket/vilka färdmedel använder du dig mest av?

Det är 541 svarande på denna fråga men frågan var flervals därför blir totalt antal svar fler än 541.

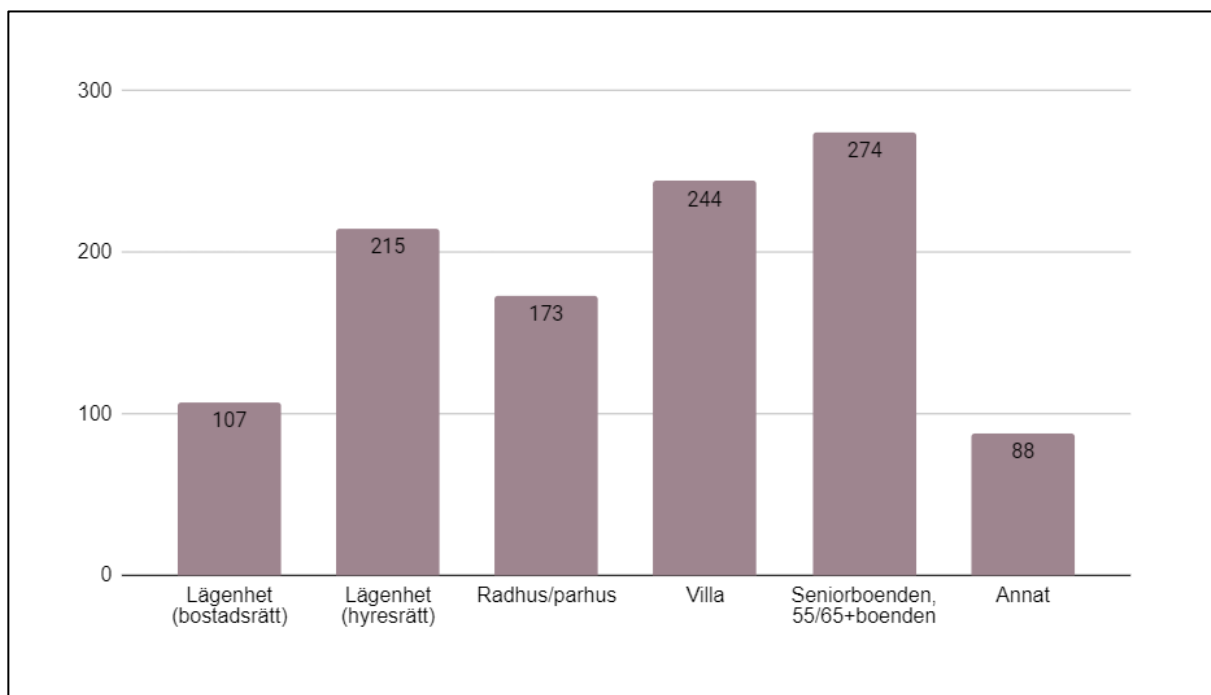
Vilket/vilka färdmedel använder du dig mest av?	Antal svar	Procent %
Cykel/gång	193	35,7
Bil	494	91,3
Moped	19	3,5
Kollektivtrafik	66	12
Annat	26	5

Vilket/vilka färdmedel vill du se den största förbättringen av?

Vilket eller vilka färdslag vill du se den största förbättringen av?	Antal svar	Procent %
Buss	265	49
Gång/cykel/moped	139	25,7
Bil	76	14
Vet ej	134	24,8
Annat	68	13,7

Vilken/vilka boendeform/er bör vara prioriterade att planera för i kommunen?

I Annat inkluderas bland annat:

- Inget svar
- Boende på övergivna gårdar i Ydre. Rusta – utveckla – värna lantbruket
- Ekoby
- Generationsboende
- Kombinerade boendeformer
- Sommarstugeområden
- Boenden med hög standard för att locka fler till exempelvis Österbymo.

Var tycker du att ny exploatering ska lokaliseras?

